

DKUUG

*Vejen til viden om
Åbne Systemer og Internet*

nytt

128/november 2000

Birte Weiss

besøgte bolignet
i Esbjerg. Og de bruger
kun Open Source

Nordu 2001

– en rumrejse

Tillægstjenester

betyder liv eller
død for wesites

StudieNet Danmark

Luk op for
Forskningsnettet

INDHOLD

NetWare i centrum	4
Siden sidst	5
Hjerter og tanker skal være frie	6
Tillægstjenester er alfa og omega	8
Taxabestillinger på mobilen	11
DKUUG støtter kampen mod software patenter	12
Luk op for forskningsnettet	14
Præstebakken lukker verden ind	16
2001: The Space Odyssey	18
Bliv skribent for DKUUG-Nyt	19
Dilbert	19
UNIX og Internet på museum	20
Katedralen og basaren	22
UNI-C med på Open Source-vognen	25
Musings	26
Nyt om standardisering	29
Aktivitetskalender	30
Pers hjørne	31

Få dine tillægstjenester serveret på et fad. Tjenesterne er et livsvigtigt servicesupplement til et website, næsten lige meget hvilke emne sitet handler om job, mad eller nyheder. I dette nummer bringer vi en artikel som synliggør succes eller fiasko med tillægstjenester. Læs mere på side 8.

LEDER

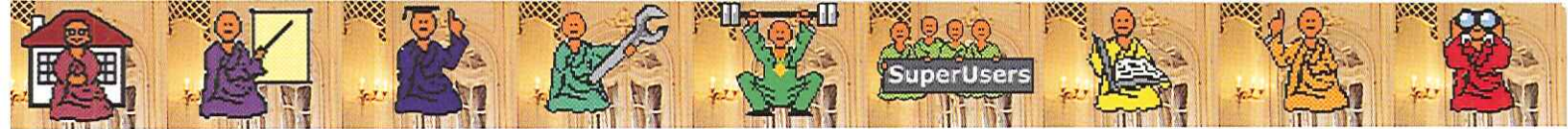
Der foregår en vigtig kamp for tiden. Slaget om patenter på software foregår med en hastighed og intensitet, som kun de færreste kan holde trit med. Men det kan SSLUG. Og de kæmper en indædt kamp for at afværge den katastrofe for Open Source verdenen, som software patenter vil bringe. Hvis loven om software patenter bliver gennemført, kan de fleste udviklere godt belave sig på en noget anderledes tilværelse, frygter SSLUG. Det er derfor et vigtigt skridt i kampen, at DKUUG støtter sig op om sagen. I denne udgave af DKUUG-Nyt skriver vi om SSLUGs møde om softwarepatenter, hvor meningene blev brudt og de initiativer, der er de næste skridt i kampagnen.

Vi følger også Flemming Bundgaards tiltag for at gøre sin nyhedstjeneste BrugNettet til en succes. I dette nummer har han skrevet om

tillægstjenester, som er gået hen og blevet et must for websites, som i disse dage ikke blot kan hvile på laurbærrene og tro, at ét kerneområde er nok for deres site. Brugere vil have ekstra services i form af flere steder hvor de kan få yderligere oplysninger. For eksempel i en nyhedshistorie, der handler om Danmarks Radio, forventer man nu links til DR, links til tidligere historier, et link til et kort over hvor man finder DR, eventuelt en kronologi over begivenheder i forbindelse med historien og soundbites eller flere billeder af nøglepersoner. Tillægstjenester udnytter Internettets unikke muligheder for mennesker til at tilegne sig information.

Og så har vi som sædvanlig mange andre spændende artikler.

Go'fornøjelse!

[Home](#)[Kurser](#)[Certificering](#)[Konsulenter](#)[JOB hos SU](#)[SuperUsers](#)[Kontakt +
Materiale](#)[Tilmeld
Kursus](#)

UNIX && (C/C++ II Perl II Java II SQL);

SuperUsers a/s søger nye hoveder, med erfaring indenfor UNIX programmering.

☺ Hvis du derfor kan evaluere ovenstående expression (hmm!), og i øvrigt har lyst til at komme videre indenfor disse teknologier, så er du meget velkommen til at læse videre ☺.

Jobbet:

- Opgaverne er primært systemdesign og programmering i et eller flere af ovenstående programmeringssprog på forskellige UNIX-platforme.
- Hvis du har lyst til at undervise på højt niveau indenfor UNIX og programmering, kan dette evt. kombineres med design- og programmerings-opgaverne.
- Du vil få mulighed for at arbejde på forskellige UNIX-platforme, fx. Linux, Solaris, HP-ux, AIX, ...
- Du vil indgå i vort team af konsulenter og instruktører, måske Danmarks bedste, når det gælder UNIX på højt niveau.
- Vi lægger stor vægt på, at følge med i nyeste teknologier, deltager på interne kurser, og har rige muligheder for at lære nye områder internt i huset.

Din profil:

- Erfaring med programmering på UNIX-plattform
- God til at analysere og designe løsninger
- Kan arbejde både selvstændigt og i mindre grupper
- God til at formulere dig både skriftligt og mundtligt
- Hvis du har Oracle-erfaring er det ingen hindring, men ikke et krav
- Din alder er lige gyldig i denne sammenhæng, hovedsagen er at du vil UNIX

Vi tilbyder:

- Faglige udfordringer og videreudvikling
- Et rart arbejdsmiljø på vor gode gamle Karlebogaard
- Kolleger af den bedste slags
- Løn efter kvalifikationer

SuperUsers a/s udvider! Vi er en 100% dansk virksomhed med ca. 50 medarbejdere. Vi har mange års erfaring inden for åbne netværk, operativsystemer og programmering hertil. Du er kan læse mere om os på bagsiden af dette blad samt på www.superusers.dk. Du er også velkommen til at ringe og bestille vort gratis 272-sider hovedkatalog.

Har ovenstående fanget din interesse, så ring og hør mere eller send en ansøgning mærket UNIX-specialist til:

SuperUsers a/s

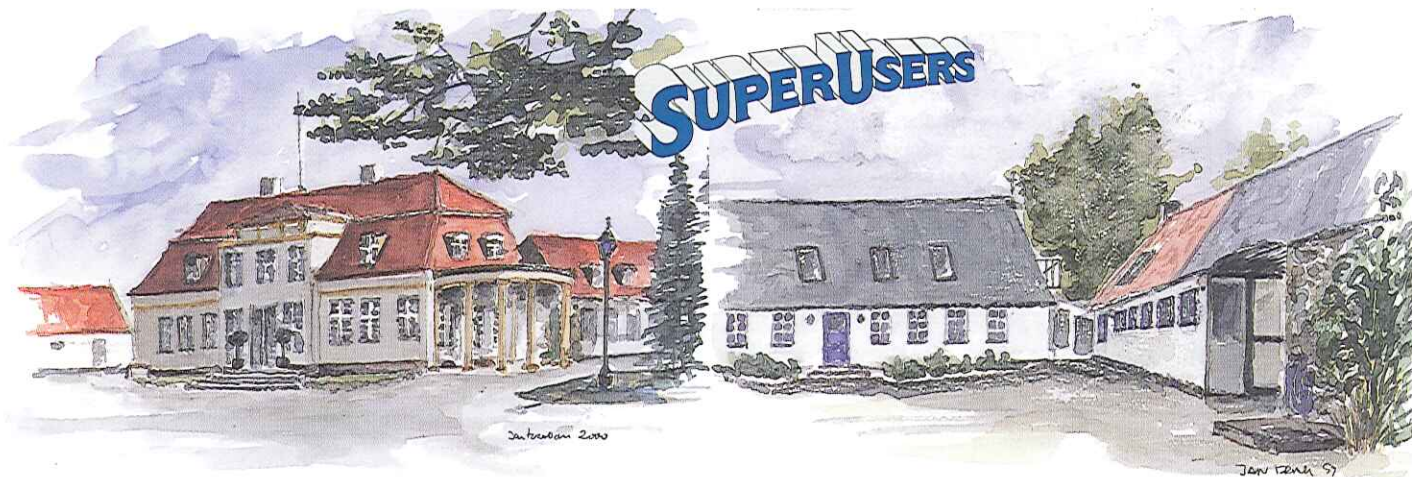
Att. [Brian@Eberhardt.dk](mailto:brian@eberhardt.dk)

Karlebogaard

Karlebovej 91

3400 Hillerød

(email: brian@eberhardt.dk, tlf: 48 28 07 06)

Lidt om SuperUsers og UNIX:

- UNIX har alle hos SuperUsers et tæt forhold til. UNIX er sjovt; **UNIX** er en måde at tænke på, **UNIX** er en filosofi; en religion siger nogle.
- Vi besøger ofte de forskellige stater i **UNIX**-land; det kan være de store stater såsom Solaris, HP-UX, AIX og DEC **UNIX**, eller de nye vikinger Linux- eller Free BSD.
- **UNIX** har haft vor fokus fra start. Vi var blandt de absolut første med **UNIX** i Danmark og har holdt ved igennem nu mange år.
- SuperUsers er stormedlem af DKUUG og har været aktive i DKUUG igennem alle årene. DKUUG's bestyrelse har jævnligt (også i øjeblikket) haft repræsentanter fra SuperUsers og vi har holdt mange foredrag på DKUUG-arrangementer, både seminarer, klubmøder etc.
- Hvorfor hedder vi SuperUsers? Navnet stammer selvfølgelig fra **UNIX**-begrebet, "superuser/root", altså **UNIX**-brugeren, som har fulde rettigheder på systemet. Hos SuperUsers forsøger vi at leve op til et videnniveau, som dette ansvar bør indebære.
- Hvis nogle siger at **UNIX** er på vej ud, så tager de fejl. **UNIX** har aldrig været mere "in" end i dag. SuperUsers har igennem alle årene haft stigende aktiviteter på **UNIX** og størstedelen af vor omsætning er og har altid været **UNIX**-relateret.
- Vi mener ikke man skal være fanatisk. Derfor arbejder vi også med andre operativsystemer, både fra Microsoft og Novell. Faktisk er SuperUsers et af Danmarks store MS CTEC (Microsoft Certified Technical Education Center). Vi interesserer os for operativsystemer, uanset hvem producenten er.
- Når det kommer til programmeringssprog har **UNIX** en klar førerposition. Utroligt som den øvrige verden har taget vore sprog til sig: **C**, **C++**, **Java**, **Perl** (for at nævne et par få) er i dag anvendt på stort set alle operativsystems-platforme.
- Endelig; når det kommer til netværk Hvor er det nu **Internettet** stammer fra? Hvad med **TCP/IP**, **NFS**, ... **UNIX** altså sammen, ta' den!
- Hos SuperUsers er vi en **UNIX**-familie, folk med meget forskellig uddannelsesbaggrund, som lige så stille er vokset igennem de sidste 17 år. Vi lægger vægt på at have et godt kammeratskab, vi lægger vægt på at have kompetente kolleger siddende rundt om os, vi lægger vægt på ind imellem at kunne læne os tilbage, gå en tur i parken omkring Karlebogaard. Vi lægger vægt på at ha' det godt ☺.

SuperUsers a/s

Karlebogaard · Karlebovej 91 · DK-3400 Hillerød · Tel.: +45 48 28 07 06 · Fax.: +45 48 28 07 05
Kampehøjgaard · Krajbjergvej 3, Vorre · DK-8541 Skødstrup · Tel.: +45 48 28 07 06 · Fax.: +45 87 49 07 05
E-mail: super@superusers.dk · Hjemmeside: www.superusers.dk

NetWare i centrum

På den nys overståede NetWare Perspective konference fik de mange tilhørere et skud inspiration til fremtiden med Novell.

Af Lotte Kristiansen

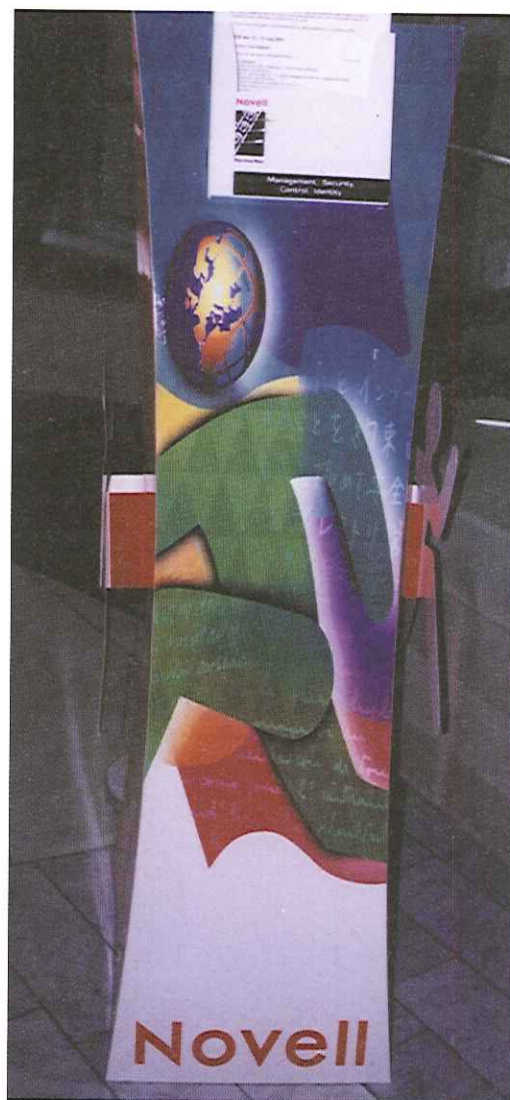
Konferencen blev arrangeret af NetWare Brugergruppen Danmark, i daglig tale NBD, som er FORA-gruppe i DKUUG. Det er årets begivenhed i NBD, og alle kræfter koncentrerer her i efterårsmånederne om den årligt tilbagevendende begivenhed, så alle kan suge maksimal viden til sig om det seneste indenfor NetWare og Novell. At det er brugerne, der arrangerer konferencen, er et blå stempel til NetWare produkter, som stik imod årelange smædekampagner *ikke* er ved at hensygne og dø. Som én af hovedtalerne på konferencen Doc Hodges sagde: "Vi har været ved at dø i de seneste ti år! Og vi kommer stadig ud med overskud og nye produkter."

Tja, hvis konferencen skal være et tegn på liv eller død indenfor brugergrupper og NetWare, så må selv den mest beskedne sige, at "barnet" ser ud til at være ved godt mod, at være i levende live, og bestemt i stand til være med på banen i fremtiden som en levedygtig spiller indenfor IT- og brugergrupper.

Nogle af de mest fremtrædende udviklere og programmører fra Novells hovedsæde i Provo i delstaten Utah i USA var kommet til København, og tilhørerne fik serveret diverse godter i form af nye produkter og kompetente svar på spørgsmål fra Doc Hodges, Alan Mark og Tim Schmanski.

Formanden for NBD og bestyrelsesmedlem i DKUUG, Jan Kristiansen, var en glad mand, og han havde svært ved at skjule sin begejstring over konferencens forløb. "Hotlabs (et minikursus, for eksempel i forbindelse med installation af nyt software, red.), som er nyt på konferencen her i Danmark og lidt af et eksperiment, er gået over al forventning. Faktisk havde vi alt for mange mennesker, der gerne ville se nærmere på teknikken på konferencens første dag. Og det er jo et "godt" problem", smiler den tilfredse formand højt, som også kan glæde sig over mere end 200 deltagere i konferencen. En stigning i forhold til sidste år.

Vi bringer en mere detaljeret reportage fra konferencen i næste nummer af DKUUG-Nyt.

*Novells stander byder velkommen til de mange besøgende på NBDs konference.
(foto: Lotte Kristiansen)*

Siden sidst

StarOffice er klar med ny version

Det var ikke problemer relateret til fuldmånen fredag den 13. oktober, der fik Suns store servere til at gå ned. Det var derimod den store søgning til den nys frigivne kildekode til det populære Open Source-produkt, StarOffice. Problemerne var dog heldigvis midlertidige, så nu kan du også få den seneste version af softwaren. Klik dig ind på www.openoffice.org og download de binære filer til den nyeste 6.05-udgave af StarOffice til Linux, Solaris og Windows NT, såvel som hele kildekoden.

Krypterings-algoritme frigivet efter 17 år

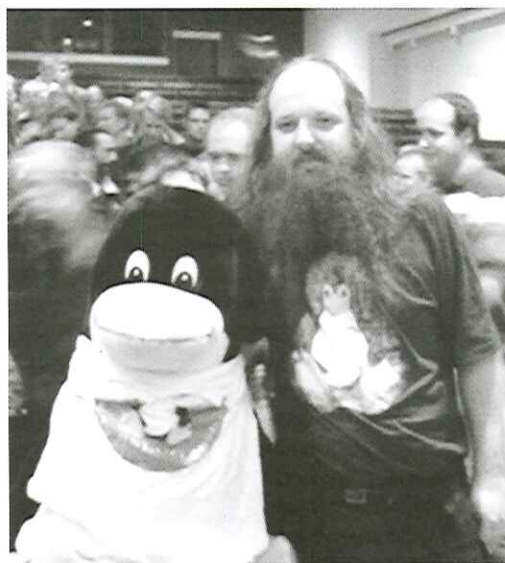
Ifølge Ingeniørens elektroniske nyhedsbrev ing.dk, er algoritmen bag næsten al sikker e-handel den såkaldte RSA-algoritme, som Massachusetts Institute of Technology (MIT) patenterede i 1983, udløbet 20. september i år. Dermed kan alle frit bruge algoritmen uden at komme i karambolage med patentlovgivningen. RSA Security har benyttet sig af algoritmen i 17 år. De udtaler, at krypteringsmetoden kan blive standard i alle faste og trådløse applikationer.

Amerikansk præsidentkandidat vælger side

Sørgeligt, men sandt. Den amerikanske præsidentkandidat George W. Bush støtter Microsoft i den verserende monopolsag. Ifølge et interview med det amerikanske TV-selskab, CNBC, siger han, at han til enhver tid foretrækker innovationer fremfor retsager. Det grundlæggende spørgsmål i denne sag er ifølge Bush, om fremskridtet vil blive blokeret.

Netnyheder er vejen frem

ComputerWorld (CW) har stået for en undersøgelse som konkluderer, at ud af 3000 adspurgte vil over halvdelen afbestille deres avis-abonnement for kun at få nyheder via de elektroniske medier. Undersøgelsen har dog det forbehold, at den er foretaget bladet læserne af CWs webavis.

Alan Cox giver Tux i sin SSLUG-shirt et kram.
(Foto: Hans Schou)

Stor succes for Lund-møde

Alan Cox, en førende Linux-udviklere, var i Lund i Sydsverige i begyndelsen af oktober, og 337 tilmeldte entusiaster havde muligheden for at høre ham fortælle om den nye Linux-kerne 2.4. Alan Cox er kendt for sit store engagement i Linux, og ikke mindst for vedligeholdelse af de tidligere Linux-kerner 2.0 og 2.2. Derudover er han involveret i en lang række Open Source-projekter såsom GNOME og LSB.

Linux uden Torvalds

Manden bag Linux, finnen Linus Torvalds er blevet interviewet af det tyske magasin [heise.de](http://www.heise.de), og af interviewet fremgår det, at Torvalds satser på, at den nye Linuxkerne 2.4 kan blive færdig i år. Af spændende ting fremgår det, at Linus Torvalds hævder, at Linux-samfundet vil kunne køre videre uden ham. Folk der er dygtige til tysk, kan læse mere på: <http://www.heise.de/ct/00/22/090/>

Hjerter og tanker skal være frie

Danmark skal være Open Source-pioner. Det lægger et forslag fra Folketingets forskningsudvalg op til, og det går ud på, at staten blandt andet skal anbefale Open Source software. En tilhænger af Open Source, Bernino Lind, tvivler på om det kan opnås.

Af Lotte Kristiansen

Ved Folketingets åbning i begyndelsen af oktober, trådte ni partier ud af "skabet" som tilhængere af Open Source. I Folketingets forskningsudvalg arbejdes i øjeblikket med seks anbefalinger, som skal gøre Danmark til foregangsland indenfor udbredelsen af Open Source. Det var SF's IT-politiske ordfører Knud Erik Hansen, der er manden bag forslaget, og han håber ifølge Ingeniøren, at Danmark kan bidrage til en mere dynamisk IT-udvikling. Det lyder tiltalende, og som sød musik i Open Source-tilhængeres ører. Men ikke alle synes, at vi skal lade champagnepropperne springe, og maner til større eftertænkksomhed omkring hvad Open Source egentlig er, og hvad det kan betyde for menneskeheden.

Intet banebrydende

En af kritikerne, som har et let skuldertræk til overs for det banebrydende i Folketingets forslag, er Bernino Lind. Han ejer firmaet isolve ApS (www.isolve.dk), som er et programmørhus der løser problemer ved hjælp af Open Source produkter. "Danmark bliver ikke et Open Source-foregangsland, bare fordi den danske stat tager en beslutning om at bruge Open Source. Mexico tog den beslutning for år tilbage. Den mexicanske offentlige administration og alle lærestalter kører Linux. Vi har i Danmark ikke vores egen holdning til Open Source, for vi tør ikke. Vi tør simpelthen ikke profilere os, hvorimod for eksempel Sverige godt tør. De har taget en beslutning om bredbånd til alle, som er en af de afgørende faktorer for at opnå et vidensbaseret samfund som mange danske politikere snakker så meget om. At den danske administration siger,

at nu skal vi bruge Open Source og være foregangsland er selvfølgelig godt", siger han med et smil, "men man skal jo tænke sig om. Det gælder om at vælge de værktøjer der gør tingene smartest. Man må stille sig det spørgsmål om vi i det hele taget er gearet til at køre Open Source-software. De fleste danskere er opdraget til at bruge Microsofts produkter, og hvis man lige pludselig skifter til noget andet, er der kæmpemæssige produktionsgange der skal ændres. Det er rigtigt nok, at vi kommer til at spare penge på licenserne, men det er der da ikke noget forgangsagtigt i. Det foregangsagtige ville bestå i, at man arbejdede for at afskaffe patenter på software. Det kan man sagtens have som holdning og samtidig bruge Microsofts produkter, ligesom man sagtens kan bruge Open Source produkter, og i øvrigt være fløjtende ligeglad med sin omverden. Eller hvis man gav folk et reelt valg om hvilke programmer de ville lære, når de tager et PC-kørekort, så kørekortet ikke kun består af ét firmas produkter. Så kunne man sige, at det er derfor, vi vil bruge Open Source. Jeg mener det er en fiasko, hvis det kun er på grund af økonomiske betragtninger, at Folketinget stemmer for at bruge Open Source, for man kan ikke tvinge folk til at bruge noget de ikke er opdraget til, eller ikke forstår. Han synes, at vi som samfund giver et klart signal til omverdenen, hvis den danske stat aktivt skal arbejde for at viden kommer alle folk til gode, i stedet for at vi bare partout beslutter os for, at nu bruger vi Open Source-software i den offentlige sektor".

Men Open Source har sin berettigelse, for Bernino Lind er fast i troen på, at monopoler er onde af natur. Han mener, at det er langt bedre, at kildekoden er åben og tilgængelig for alle, både så der kan skabes bedre produkter til at gøre folks hverdag nemmere, men også så der kan ske en forfining af produkterne. Det kan ikke ske, hvis kildekoden ikke er åben for alle: "Og så kan der sidde en 17-årig i Norge, som egentlig havde en genial løsning på et problem, hvis altså bare kildekoden var tilgængelig", konstaterer Bernino Lind. "Det er helt i modsætning til almindelig liberalistisk tankegang, som vores samfund jo er bygget på, at virksomheder og statslige organisationer vælger produkter, der kun produceres af ét firma. Men sådan er det åbenbart ikke med styresystemer", siger han med et strøg af ironi i stemmen.

Ingen softwarepatenter

Software skal være frit og uden patenter. Det handler om at producere, så samfundet kan frigøre arbejdskraft og gøre tingene smartere, mener han. "Man skal ikke patentere idéen "en pumpe", for så kan andre ikke tage idéen og lave et bedre produkt, som så kan komme mange flere til gode. Tænk hvis idéen "en bog" var blevet patenteret!", udbryder han, og fortsætter: "Hvis man patenterer en algoritme, patenterer man selve hjertet af et program, og der sker ikke en udvikling. Og alt andet lige, så tænker flere hjerne bedre end bare et par stykker i Redmond (Microsofts hovedkontor i USA, red.). Det er nødvendigt at "hjerterne" og tanker er frie", erklærer Bernino Lind.

Efter tale kommer handling

Der er ingen fine fornemmelser over hans kontor i Københavns midtby, men er hans synspunkter frelste eller fjernt fra virkelighedens verden, når man som virksomhedsejer trods alt skal skabe sorte tal på bundlinien, og tilfredse medarbejdere, der får løn hver måned? "Der er mange virksomheder, der taler om Open Source og om hvorfor det er godt. Men de giver som regel aldrig noget tilbage. Vi støtter Open Source produkter økonomisk ved at udbetale løn til forskellige udviklere, der bruger deres tid på at arbejde med Open Source produkter. Vi sponsorerer også ting, for eksempel serverhotel for BSD DK, og hvis vi producerer et produkt, kan vi for eksempel godt finde på at lægge det ud, så andre kan forbedre det. Det bliver produktet bedre af, og så tjener vi flere penge, fordi vores kunder bliver mere tilfredse, men så har vi en forpligtelse til at give noget tilbage," fastslår Bernino Lind. "Og fordi vi aktivt støtter Open Source betyder det ikke, at vi får mindre i løn end alle mulige andre IT-firmaer", siger han smilende. Han har ikke lyst til at være med i et politisk organ for at overbevise andre om at Open Source er vejen frem. "Jeg har ikke en eller anden politisk eller idealistisk forpligtelse til at sidde sammen med en masse eksperter. Mange gange handler det jo bare om sund fornuft. Ikke om et eller andet religiøst eller super anti-Microsoft-ræs, og man skal vise sin mening gennem handlinger. Jeg vil bare have, at folk har et reelt valg, og det kan den danske stat aktivt hjælpe med til gennem uddannelse i Open Source og ved aktivt at støtte de bagvedliggende idéer i Open Source" siger han uden slinger i stemmen.

Det mener DKUUG

Bestyrelsesmedlem for DKUUG, Ulf Nielsen, har igennem mange år har arbejdet med Open Source. Han forsøger at støtte det gennem sit bestyrelsesarbejde og udtaler, at man fra DKUUGs side er meget tilfreds med, at der nu er sendt et signal om, at det offentlige skal involvere Open Source. "Hos DKUUG kører vores infrastruktur og servere kun på åbne standarder, og det er absolut godt, at vi nu får fokus på Open Source. For ikke at tale om alle de mange seriøse projekter, der indeholder Open Source" erklærer Ulf Nielsen, og fortsætter: "Tænk på hvordan det Internet vi har i dag ville se ud, hvis ikke det havde været baseret på Open Source! Vi har selvfølgelig brug for politisk velvilje, og politikerne kan være sikre på, at vi vil holde dem fast på *handling*, ikke bare ord".

Tillægstjenester er alfa og omega

The screenshot shows the Børsen website interface. At the top, there's a navigation bar with links like 'Nyheder', 'Aktiv', 'Investor', 'Video/Research', 'Markedspåbud', 'Kartene', and 'Info & Service'. The main content area is divided into several sections:

- Seneste nyt:** A list of recent news items, including 'KFX-indeks et rekord', 'Amenhandlet aktier i børsede posten', 'Magasin, der nedfarter efter sluttende resultat', 'Hvor flere private investorer opfører forskert aktieselskaber', 'Dansk svineproduktion større end resten af EU', and 'KFX på rekordhøjde'.
- Online services:** Promotions for 'borsen.dk Trader', 'AKTIESPIL', 'SEB', 'Halvårsregnskaber', and 'Børsen Gazette forum'.
- KFX-indeks et i ny rekord:** A detailed article stating that the Danish KFX index reached a new record on Tuesday, ending at 354,08, a 1.72% increase. It mentions that the index is primarily driven by Tele Danmark and Novo Nordisk.
- Dansk svineproduktion størst i EU:** An article stating that Denmark is the only country in the EU expected to increase its pig production in the coming year, with a target of 22.9 million pigs, a record.
- Tre års fængsel til sidegadevekslerer:** A short article about a three-year prison sentence for a company director.
- Market Data:** A line chart showing the KFX index from 09:00 to 17:00 on Tuesday, October 24, 2000. The index starts at approximately 340 and rises to 354.08.
- Navigation and Links:** A sidebar on the right contains links for 'Påmelding til Børsen Online', 'Log på Børsen Online', 'Børsen i dag', 'Artikelliste', 'Dagens aviser', 'BB-Børsen fra kl. 7.00', 'E-mail nyhedstjeneste', and 'Global Newsbøger'.

Afflemming Bundgaard
BrugNettet.dk

Hvis du vil producere og drive en tjeneste med succes, er det ikke nok at satse på ét produkt. Ét emne er ikke nok. Der skal mere til, hvis du overleve konkurrencen, have succes, og vinde prestige. Du har brug for tillægstjenester - tjenester og services, der underbygger og supplerer dit kerne produkt.

I dag er det så svært at få en unik ide, at det primære i dagens udvikling er, hvordan man som leder af en tjeneste, kan blive bedre end konkurrenterne. For der er konkurrenter, uanset hvad din idé er. Men hvordan sørger jeg for, at brugerne ikke hopper over til modstanderen? Her når vi til et centralt mantra: Tilfredsstil dine brugere. Formår du ikke det, vil der enten være nogen der gør jobbet lige så godt som dig, eller som oftest, endnu bedre. Og så er slaget om brugerne tabt – med dig som taberen. Som jeg antydede ovenfor, er det efterhånden ikke længere nok, kun at være god på ét felt. Ét produkt er ikke længere nok. Et website kun med nyheder, kan og vil kun blive brugt, hvis det er ekstremt gode og relevante nyheder. Ellers vil brugeren få sit nyhedsbehov dækket et andet sted. Du skal derfor tilfredsstille dine brugere på flere fronter.

Tillægstjenester tilfredsstill dine brugere

På BrugNettet har vi erkendt dette. Vores nyheder er ikke verdens bedste, og de kan med garanti findes bedre. Om end andet, så i udlandet da. Derfor er vores mål at tilfredsstille brugeren på så mange fronter, at han eller hun foretrækker os, frem for alle de andre. Og det gør vi med vel tilrettelagte tillægstjenester.

Og vi er ikke de eneste. Alle konkurrenterne gør det også. ComputerWorld, MediaWatch, BitConomy, E-bizz.dk og så videre. De har alle mere end blot nyheder. Og det er i den retning udviklingen går. Vi udvikler os alle sammen til små niche portaler på hvert vort felt. På BrugNettet sigter vi specielt efter de såkaldte e-entreprenører, og dem giver vi – udover nyhederne – også muligheden for at kunne følge den generelle trafik i Danmark (WebMeasure), de kan se hvem der ejer hvilke domæner, de kan checke mail via vores webmail, de kan finde et job i jobindekset og så videre. Det er dét, der skal gøre os meget bedre end alle de andre, og at vi integrerer de forskellige tjenester med hinanden, gør blot idéen og strukturen endnu bedre.

Men tillægstjenesterne giver mere end blot en ekstra fordel overfor brugerne og konkurrenterne. Jo flere sider man som leder af en tjeneste kan få hver enkel bruger til at se, jo bedre. Bannerannonceringen betales stadig som oftest per eksponering, så jo flere eksponeringer, jo bedre (groft sagt). Ligeledes vil tillægstjenesterne også give din tjeneste bredde. Man breder sig ud på nogle sekundære områder, og man kan således også tiltrække brugere fra andre segmenter.

16:48 Boxman-kunder får ikke varene
16:09 Doblet trafikken med brennevin og krangel
15:54 Groove gir billig samarbeid i lyd og bilde
15:39 KPNQwest øker tap og salg
15:07 Radiokanal med neste-generasjons medieselskap

► Se alle overskriftene

Annonse:

Data-warehus
Bli med på frokostseminar

COGNOS

på Internett

sponsor
aksjer & børs

LSE

Men idéen med tillægstjenester har selvfølgelig også sine faldgruber. For mange ekstra ting på dit website, vil skabe uoverskuelighed, og fjerne fokus fra produktet og kernen i dit website. Det hjælper heller ikke blot at have mange eksponeringer, hvis mængden af unikke brugere ikke følger med. Ingen annoncør er interesseret i at vise sin reklame 10 gange til den samme person.

En anden vigtig ting at have med i sine overvejelser er hvad ens tillægstjeneste skal indeholde, og ikke bare tillægstjenester der virker som et naturligt supplement til din tjeneste og dine brugere. Men man kan også sagtens vende bøtten om, og sige, hvad har min brugere ubevidst behov for? Financial Times har gjort noget lignende dette, ved at lancere flash spil på deres website. De står i skarp kontrast til deres ellers ekstremt seriøse indhold, men måske netop derfor har spillene stor succes. Så mulighederne og idéerne er mange.

Børsen Online – en succeshistorie

Børsen Online er en af de danske nyhedstjenester, der virkelig har formået at bringe tillægstjenesterne ind på deres website. Hos dem er nyhederne nærmest det sekundære. Ideen bag websitet har været at supplere deres print udgave. Kunderne skulle således betale 10% mere i abonnement, men fik samtidig adgang til alle on-line ressourcerne, såsom real time nyheder, søgbart arkiv og en væld af tjenester som deres abonnenter ofte har brug for.

Dermed har Børsen Online skaffet sig en fordel overfor deres konkurrenter, fordi de tilfredsstiller deres brugere på mange flere områder, end alle de andre. Så hvorfor skulle man så som bruger besøge de andre? Nej vel?

Nordisk mester i tillægstjenester

Oppe i Norge er der en meget stor nyhedstjeneste. Navnet er digiToday.no, og det er en af de bedste internet orienterede nyhedstjenester der findes. Udover nyhederne er der et stort person- og virksomhedsarkiv. Fra en nyhed om for eksempel SOL kan du hoppe videre, og finde staminformationer om SOL, læse om ansatte hos SOL, deres telefonnumre, e-mail adresser og så videre. Ydermere kan du se, hvilke nyheder der er i arkivet om SOL. Det samme kan man gøre for de omtalte personer. Oven i hatten, så driver digiToday.no også kursus- og seminar virksomhed på websitet. Og det er alle disse tillægstjenester, der gør digiToday.no langt bedre end for eksempel ITavisen.no, der stort set er målrettet imod det samme brugersegment.

Mange tillægstjenester på C|Net

Navnet C|Net siger måske ikke ret mange europæere noget. Men i USA er C|Net en af de rigtig store dot-com virksomheder. Det er C|Net der står bag blandt andet News.com, der er en gigantisk e-business nyhedstjeneste, ligesom software arkivet Download.com også prydes af C|Net's logo.

Kigger vi på tillægstjenesterne, så er der mange. Groft sagt, så er C|Net ikke andet end tillægstjenester, der er integreret med hinanden. Via en omtale af Microsoft på News.com, kan man således hoppe videre til C|Net's aktietjeneste, til en Microsoft debat og til tidligere relaterede nyheder. Matcher en nyhed emnerne i C|Net's WebTV, så får man også muligheden for at hoppe videre dertil. C|Net rammer således meget bredt, på mange forskellige brugersegmenter. Man kan entrere C|Net's univers mange steder, og man vil hele tiden blive tilbudt at hoppe videre til relaterede tjenester hos C|Net eller deres partnere. Men er man på for eksempel News.com, så er der heller ingen tvivl om, at det er der man er, og at det er nyhederne der er i fokus. Tillægstjenesterne tager altså ikke overhånd, men suppler blot.

På grænsen til det uoverskuelige

Kongen over alle, Yahoo, har de samme træk som skitseret ovenfor hos C|Net. Yahoo har ét primært produkt, nemlig deres katalog, men Yahoo består som vi alle ved, af langt mere end som så. Der er blandt andet nyheds-, vejr-, finans- og musik-tjenester, og det er alt sammen meget tæt integrerede med hinanden. Det er tydeligst at se på Yahoo! News, hvor man kan hoppe ned i

Yahoo's katalog, til relaterede nyhedskategorier, til debat sektioner og eventuelle produkt kategorier hos Yahoo's auktioner. Mulighederne er på grænsen til det uoverskuelige. Men det tjener alt sammen til formål at tilfredsstille brugerne bedst mulig. Yahoo! tjener penge hver gang de viser en side, ligesom de får sig selv markedsført for hver gang de viser en side.

Stadig noget at lære

Danske Jubii er en ren novice i forhold til C|Net og Yahoo. Jubii består af utrolig mange tillægstjenester, men integrationen imellem dem, er decideret dårlig. De gør i hvert fald ikke specielt meget ud af at fortælle brugeren om muligheden for at bruge andre Jubii tjenester, til det de netop er på jagt efter. Men på trods af dette, så viser Jubii alligevel ca. 25 sider til hver bruger hver uge.

SOL er endnu dårligere til at integrere deres tjenester med hinanden. Problemet er, at SOL primært består af niche tjenester, der dækker nogle brede emner. Det eneste umiddelbare bindeled SOL har imellem alle deres danske tjenester, er således deres søgemaskine Kvasir. Og den integrerer alle SOL tjenester da også op imod.

Problemet for både Jubii og SOL er – som jeg ser det – at brugeren selv skal tage initiativet til at finde relaterede sider indenfor det samme univers. Det er simpelthen for besværligt, hvis man skal tilbage til forsiden, og så dykke ned i portalens kringledede kroge en gang til. Potentialet er langt større, og det kan man ikke tillade sig at ignorere. Hverken overfor brugerne eller ens egen økonomi.

Moralen

Moralen er, at du med tillægstjenester kan gøre livet meget lettere for dine brugere. Og gør du det, kvitterer de ved at bruge dig mere og oftere, i stedet for konkurrenten. Dermed skaber du vækst, og indtjenings-mulighederne bliver større for din tjeneste. Men dermed ikke sagt, at jo flere sidevisninger og eksponeringer jo bedre. Det handler om at tilfredsstille brugerne mest mulig. At man så kan tjene lidt ekstra på det, er blot et ekstra plus. Men er dine brugere glade for at bruge dig, kommer de igen. Længere er den sådan set ikke.

De cases jeg har gennemgået ovenfor, er blot eksempler spredt med løs hånd. Sådan har andre gjort det. Hvordan du vælger at gøre det, er helt op til dig. Det vigtigste er blot, at du udnytter muligheden. Ellers kvitterer brugerne ganske anderledes og langt mere negativt end man tør drømme om.

Denne artikel, samt relateret materiale kan findes online, på BrugNettet, på adresse <http://dkuug.brugnettet.dk>.

Taxabestillinger på mobilen

Så er det slut med at stå i silende regn og vente på, at en taxa skal vise sig. Det svenske Internet-teknologifirma Netch har udviklet et nyt koncept, Cab2me, som går ud på at man via mobilen (via SMS eller WAP) bestiller en taxa, uden at man skal huske telefon nummer på taxacentraler i den by, man befinder sig. En god hjælp hvis man står i en fremmed by.

Peter Thorman (tidligere leder af software-udvikling til mobilt Internet hos Ericsson, nu Business Developer hos Netch) er begejstret for den nye tjeneste: "Cab2me viser taxacentraler den korteste afstand til deres kunder med mobiltelefoner. Udviklingen af Cab2me er stadig på babystadiet, men servicen vil blive udviklet, i takt med udviklingen i mobil-infrastrukturen. Det ultimative mål for mig, er at kunne trykke på "taxaknappen" på min mobiltelefon og få øjeblikkelig bekræftelse på, at en taxa er på vej indenfor tre minutter. Hvis jeg tidligere har specificeret, at jeg vil have en taxa med air-conditioning fra en taxavognmand, der har en aftale med min arbejdsgiver, og vil lytte til 70'er musik undervejs, så bliver den vogn, der er fysisk tættest på mig og med de fleste af mine specifikationer blive sendt hen for at hente mig – lige meget om jeg er i Malmö eller München!"

I den første fase af denne løsning, som allerede fungerer i Sverige, skal man selv angive ønsket by. Svaret, som brugeren modtager via SMS eller WAP, er i overensstemmelse med personlige, prædefinerede præferencer. Løsningen kan selvfølgelig også anvendes via Internettet. Næste fase af Cab2me er GSM-positionering, hvor man ikke selv skal angive sin position. Dette håndteres af teleoperatøren, der kan se hvilken celle, brugeren befinder sig i. Denne teknik beherskes allerede af Mobilix, hvor man kan få information om den nærmeste Dankort automat eller benzintank.

Hvis du vil få mere at vide, så prøv
www.cab2me.com

DKUUG støtter kampen mod software patenter

Af Lotte Kristiansen

Ved det seneste bestyrelsesmøde i DKUUG har bestyrelsen bakket op om det vigtige arbejde, især SSLUG gør for at forbyde softwarepatenter.

SSLUG kører med 240 i timen for øjeblikket. Det er i disse timer, at debatten pro et kontra software patenter raser. Og ikke mindst mødeaktiviteten og brevskrivningen flyver hurtigere end en jetjager. Ved et hyggemøde i SSLUG, den 10. oktober var software patenter hovedtema, og kandidatstipendiat Kim G. Hansen fra Århus Universitet talte om softwarepatentering. Ca. 40 personer trodsede det uhyrlige vejr, og som formanden for SSLUG, Peter Toft siger, så var der stor tilfredshed med arrangementet. "Det gik SUPER godt", siger Peter Toft. "Som en af de andre sagde – det var det bedste møde i SSLUG-regi".

DKUUGs støtte er vigtig

De største problemer med software patenter er ifølge Peter Toft, at det er svært at checke nyhedsværdien, samt at sikre opfinderhøjden. Men ikke mindst, at der ingen vidensspredning sker som følge af software patenterne, og man kan ligeså godt følge Open Source til graven, hvis forslaget om software patenter bliver vedtaget, mener han. "Det bliver meget svært at

være software programmør hvis loven vedtages. Man skal passe på ikke at bryde patenter og skal i det hele taget til at tænke meget anderledes. Og vi skal helt sikkert il at bekæmpe de åbenlyse svage patenter". Derfor jubler Peter Toft over DKUUGs officielle holdning til den kamp SSLUG kæmper for øjeblikket. "Det er skønt. Det er for SSLUG et meget vigtigt emne, og for Linux, FreeBSD og Open Source generelt. Derfor er det af stor betydning at få hjælp fra flere. Det vi allermost har brug for er offentlige udmeldinger fra organisationer som DKUUG! Dette falder i øvrigt i god tråd med at få profileret DKUUG aktivt i medierne. Der er masser af plads til at markere holdninger netop nu overfor politikere, EU, patent og varemærkestyrelsen, blade som ComputerWorld, overfor jurister og firmaer", udtaler Peter Toft. "SSLUG kan mange gange godt fremstå svagere fordi vores medlemsgrundlag er vores e-maillister, i modsætning til en formel indmeldelse og et kontingent.

Måske økonomisk støtte

DKUUG-bestyrelsesmedlem, Ulf Nielsen, siger, at man fra DKUUGs side er glad for det fælles fodslag man nu kan skabe, og også den moralske støtte man kan tilbyde ved at bakke en så vigtig sag op. "Software patenter fremmer ikke innovationen, og det skader helt sikkert Open Source", mener Ulf Nielsen, der heller ikke vil udelukke økonomisk støtte til SSLUGs sag,

Foredragsholderen ved SSLUGs hyggemøde den 10. oktober Kim G. Hansen taler animeret om software patenter. (foto: Hans Schou)

selvom det i første omgang er de praktiske ting DKUUG gerne vil hjælpe med. Til det siger Peter Toft, at økonomisk støtte kan blive meget relevant i forhold til rejser til EU. "Vi har allerede haft en person i Bruxelles for at tale til EU parlament og kommission. Det bliver ikke sidste gang", lover han.

Stor aktivitet

SSLUG kører på med krum hals, og det man arbejder frem imod er to meget vigtige møder i Europa parlamentet i Bruxelles. Det ene fandt sted den 11. november, hvor man som sagt deltog med en repræsentant. Og den 29. november og dagene deromkring finder en stor konference sted, hvor patentering skal afvises eller accepteres. Ellers ligger SSLUG ikke på den lade side, med hensyn til møder og korrespondance til myndighederne. Blandt andet har man anmodet om møder med Forskningsministeren, Birte Weiss og om foretræde for Folketingets forskningsudvalg.

"E-maillisterne på SSLUGs hjemmeside (www.sslug.dk) benyttes meget aktivt, og den med IT-politik er én af de allermest læste. Vi kan se, at den benyttes af både medier og politikere, og selvfølgelig alle andre der følger denne sag tæt", siger Peter Toft.

I de kommende numre af DKUUG-Nyt følger vi udviklingen indenfor bekæmpelsen af software patenter.

Luk op for forskningsnettet

Formanden for StudieNet Danmark, David Simonsen, vil give de studerende adgang til Forskningsnettet via netværk på kollegier. (foto: Lotte Kristiansen)

Af Lotte Kristiansen

StudieNet Danmark var arrangør af en konference om studerendes brug af IT og deres muligheder for at bruge forskningsnettet via deres opkoblinger på kollegier, og ikke kun på universitetet, som det sker i dag. Det er sværere at få gennemført end man skulle forestille sig.

Konferencen skulle sætte fokus på udviklingen og udnyttelsen af de studerendes brug af IT og datanetværk. Og det er på høje tid, mener formanden for StudieNet Danmark, David Simonsen. Forud for konferencen udtalte han, at man i tre år havde forsøgt at få større fokus på de studerendes brug af IT, og mere specifikt forsøgt at få lukket op for adgangen til forskningsnettet. Vel at mærke via de studerendes egne computere på kollegiet, og ikke på de individuelle institutter på universitetet i åbningstiden. "På institutterne har vi gratis adgang til forskningsnettet, men ikke derhjemme. Som jeg ser det, så sparer vi computerpladser og tid, hvis vi kunne sidde hjemme og lave vores research og skaffe os viden", siger David Simonsen. "Vi vil gerne have skabt centrale administrationsfunktioner med professionelle folk til at stå for driften. Vi har volumen, og jo flere vi er, jo bedre".

Tomhændet

Forskningsminister Birte Weiss havde ikke en pose penge med som svar på StudieNets bøn, da hun kom for at åbne konferencen. Hun er dog meget optaget af de studerendes forhold til de nye muligheder med Internettet. "Udviklingen kører i rasende fart, og i dag er IT en integreret del af det at bevæge sig i en videnstung verden. Det er ikke blot noget nørder diskuterer, men også "almindelige" mennesker", sagde Birte Weiss fra talerstolen. "Jeg oplever, at verden hænger sammen på en helt anden måde uden skel på grund af nettet. Det ser jeg når jeg en sen aften sidder og surfer og drikker the. Jeg er nemlig ikke coladrikker", bedyrede ministeren. "Det er godt gået, at StudieNet Danmark deler ud af sin viden, og derfor støtter Forskningsministeriet også konferencen. Jeg ser dagen i dag som en idéudviklingsdag, for jeg har altså ikke penge med. Det kan jeg ligeså sige med det samme, for det bliver vi ministre altid spurgt om, når vi kommer rundt til møder og konferencer", forklarede Birte Weiss. "Men de studerendes rolle er stor, og alle initiativer indenfor IT-udviklingen og universiteterne vil Forskningsministeriet holde øje med", lover ministeren.

Forskningminister Birte Weiss mener, at IT-udviklingen i samfundet, forskning og universiteterne hænger uløseligt sammen: "IT-viden er blevet en integreret del af det at bevæge sig i en videnstung verden." (foto: Lotte Kristiansen)

Visionære tanker

StudieNet Danmark arbejder for alle unge under uddannelse og har både et politisk og teknisk sigte. David Simonsen hævder, at i dag bliver de studerende superbrugere af IT, mens de er under uddannelse, men det kan gøres langt bedre. "95% af alle studerende har en computer og 60% har en Internet opkobling, men alle betaler selv. Ved at de studerende gør sig så selvhjulpne som muligt, sparer vi samfundet for penge. Når de studerende skal ud på arbejdsmarkedet, har de ikke brug for et supplerende 5 måneders IT-kursus for at være up-to-date med deres IT-færdigheder. På arbejdspladserne kan man få et skattefradrag for en hjemme-PC, men det kan studerende ikke. Vi må se på den reelle værdi i, at de studerende hele tiden uddanner sig selv på IT-området", pointerede David Simonsen. Problemet ser han kan løses ved at de studerende kan benytte forskningsnettet, og masser af bredbåndsnet til alle. "Og ikke bare på universitetet. Lad dog de studerende bruge nettet", appellerede formanden, som også plæderede for flere og større visioner: "Sæt fokus på Øresundsregionen, for der har vi nogle helt store ressourcer i forsknings- og universitetsmiljøet. Men tænk længere og bredere – tænk nordisk, europæisk!", bad David Simonsen om.

Nettet er også underholdning

Formand for rektorkollegiet, Henrik Toft Jensen fra Roskilde Universitetscenter, mente, at der selvfølgelig skulle være billig adgang til nettet og helst på bredbånd, men var dog lidt betænkelig ved hvem der skal betale gildet. "Og hvad med misbrug? Det kan aldrig undgås", konstaterede han, men mente, at StudieNet Danmark var ansvarlig nok til at opstille etiske regler for brug og misbrug af nettet. Han advarede også mod al underholdningen, der ligger på nettet.

Henrik Toft Jensen er imponeret over de studerendes suverænitæt indenfor IT, og er bestemt tilhænger af undervisning og undervisningstilbud på nettet. "Men jeg har et mareridt. Jeg kører ind på universitetets parkeringsplads en morgen, og ser ikke én eneste bil, ikke én eneste studerende. Jeg ser kun systemadministratorer. Universitetsdirektøren forklarer de manglende mennesker med, at det virtuelle universitet nu er indført, og der er derfor ingen grund til at komme hen på universitetet. Alle kan bare sidde hjemme. Derfor ser jeg en udfordring i at udvikle "sted-universitetet" og ikke bare det virtuelle universitet. Udviklingen af de to universiteter skal gå hånd i hånd", understregede Henrik Toft Jensen.

StudieNet Danmark og DKUUG

David Simonsen ser StudieNet Danmark som en vigtig aktør i udbredelsen af Open Source, som er et af DKUUGs kerneområder. "Alt på studienettet lige nu er Open Source, og det bliver det ved med at være", lover han. "Det er bydende nødvendigt, for alt skal være til rådighed for os og vi har ikke råd til licenser. Desuden er NT for dårligt og besværligt", siger David Simonsen, som stiller op til DKUUGs bestyrelse ved generalforsamlingen, den 23. november.

Præstebakken lukker verden ind

I begyndelsen af oktober indviede forskningsminister, Birte Weiss, den esbjergensiske boligforenings afdeling Præstebakkens spritnye datanetværk. Netværket er baseret på Open Source, og drives blandt andet af frivillige Linux-entusiaster.

Af Brian Hemstedt
EsLug

De store skilte inviterer hele verden ind på boligforeningen Præstebakkens område, og beboere, presse og andre interesserede flokkes om dagens menneskelige højdepunkt, forskningsministeren, der har afsat en time i det vestjyske til for alvor at slå strømmen til netværket. Det skal give 269 lejligheder mulighed for at komme på den elektroniske motorvej og ud i verden.

Hul igennem til ministeren

En af beboerne sidder i sin lejlighed og følger talerne via et videokamera, som er opstillet i teltet. Efter talerne vises der en kort video optaget i området. Den indeholder lidt om projektet. Ministeren vises rundt i fælleshuset, hvor der er opstillet computere, som man kan surfe fra. På en anden computer med tilsluttet projektor kan man se, hvordan afdelingens centralvarme mm. styres af det nye CTS anlæg. Og så snakker ministeren med en lokal beboer via webcam til stor fornøjelse for pressen. Beboeren er tydeligt nervøs, men teknikken har vist sit formål – at der er hul igennem og alt fungerer.

Fra porttelefoner til datanetværk

Præstebakken er et almennyttigt boligbyggeri fra midten af tresserne. Ved et beboermøde spurgte en beboer om man kunne få opsat porttelefoner med adgangskontrol. Prisen var en huslejestigning på knapt halvfjerds kroner pr. måned. En beboer, der kørte afdelingens datastue, hvor beboere fik hjælp til alle computer problemer samt ansøgninger, sange og så videre bemærkede, at forslaget indeholdt et datanetværk mellem bygningerne til styring af adgangskontrollen og ville høre om mulighederne for, at beboerne kunne få adgang til det.

Igen lovede boligforeningen at se på sagen, og der blev nedsat en gruppe til at undersøge det. I dag, knapt to år senere, er projektet ved at være færdigt. Blokkene på Præstebakken er blevet forbundet med et kabelnet af lysledere og kobber, og der er næsten aldrig mindre end 30 på nettet ad gangen.

Open Source over hele linien

Frivillig arbejdskraft bestående af lokale beboere administrerer alle Internet-relaterede services via tre standard computere med Linux installeret. Esbjerg Linux User Group (EsLUG) har en finger med i spillet, idet to bestyrelsesmedlemmer bosiddende på Præstebakken, begge er systemadministratorer på netværket. Det har givet mulighed for gode og meget billige servere. Adgangen til Internettet sker via en 500Mhz K6, der kører NAT og Proxy. Inden længe skal den også køre NNTP-Cache, da der er run på usenet trafikken. Mail og web sker ligeledes via en 500Mhz K6 maskine. Ved anvendelsen af Linux har afdelingen sparet penge set i forhold både til licenser til kostbare Closed Source servere og til mulighederne for at bruge mindre maskiner. Ligeledes har samarbejdet med EsLUG givet adgang til frivillige entusiaster, der arbejder mange timer for en pizza og lidt cola. Det er betryggende at vide hvad systemadministratorerne har med at gøre, for hvis der er problemer, så ved de straks hvor de skal tage fat. Desuden kører Linux upåklageligt. Den eneste slange i paradiset er, at der lige nu ikke er båndbredde nok, men den finger kan peges i retning af Tele Danmark, som har besvær med at levere en ADSL-forbindelse. Men når det kommer på plads, så er der rigtig fart på for beboerne på Præstebakken.

Boligforeningen Præstebakken i Esbjerg er for alvor kommet på den elektroniske motorvej via deres helt nye datanetværk. Her byder de velkommen til åbningen den 2. oktober.

(foto: Brian Hemstedt)

De tekniske detaljer

- 100Mbps switched netværk
- CTS anlæg til styring af afdelingens centralvarme mm. samt forberedelse for automatisk aflæsning af el- og varmekonsum i de enkelte lejligheder.
- Der er nedlagt rigelige mængder af såvel multimode som singlemode fiber i et rørsystem, der også indeholder kobberet. Rørene er valgt i en størrelse, så senere udvidelser også er en mulighed. Hver blok har et krydsfelt med 100Mbps switche, som fiberoptikken går i, patchpanel til tele såvel som data. Krydsfelterne er alle forbundne med hovedkrydsfeltet, hvor telefoncentralen også står.
- Egen telefoncentral med tilknyttet port telefoner/adgangskontrol.
- Intet tele abonnement.
- Gratis lokalsamtaler.
- God prisaf tale med et teleselskab på ekstern telefoni.
- Mulighed for: videokonference, voice over ip, interne computerspil, fildeling osv.
- 1/2Mbps central internetopkobling.
- Ubegrænset forbrug til en fast pris ~ 50 kr.
- Mulighed for egen hjemmeside på Internettet/lokalnettet
- Egen e-post konto til hver eneste beboer der måtte ønske det.
- PCere opsat i fælleshuset hvor alle (gratis) kan surfe mm.
- Alle Internetrelaterede services ligger på lokale prisbillige Linuxservere som administreres af frivillige medlemmer af den lokale Linux brugergruppe EsLUG.

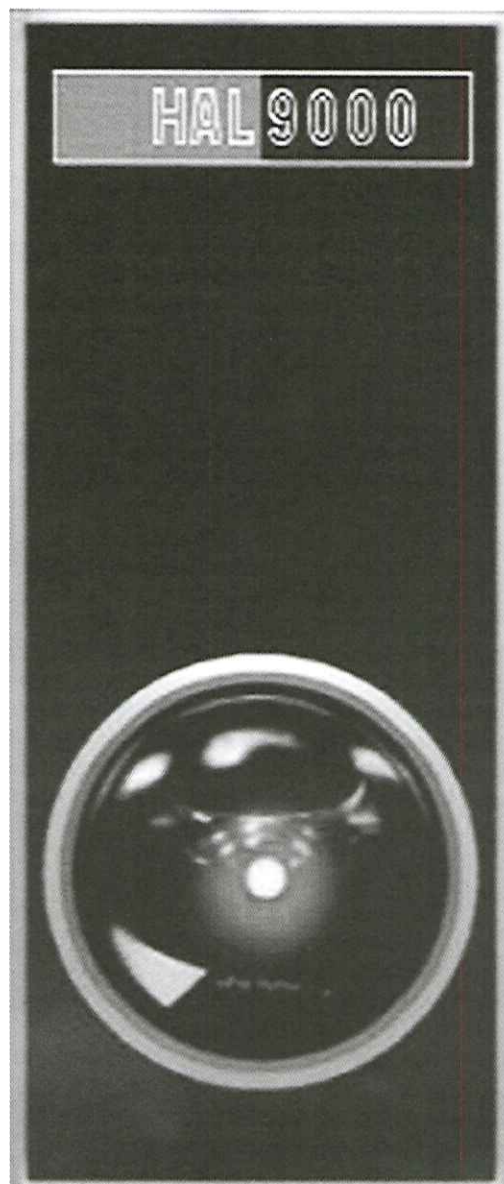
2001: The Space Odyssey

NordU 2001
USENIX

Som hjemmesiden for Nordu 2001 konferencen så rigtigt pointerer, så kommer alle referencerne til den berømte science fiction film fra 1970'erne sikkert til at hænge folk langt ud ad halsen ved årsskiftet 2001-2001. Men arrangørerne kan alligevel ikke lade være med at nævne kultfilmen og lover endda, at det bliver brugt som gennemgående tema for Nordu 2001.

Arrangementet er anderledes konkret og nede på jorden, med mange spændende talere og tutorials. Blandt andet er amerikaneren Tom Christiansen med. Hans emne på konferencen er "Advanced Topics in Perl Programming". Han har arbejdet med Perl siden år 0 (1987) og har mange jern i ilden. Han er blandt andet hovedforfatter på "The Perl Cookbook", og medforfatter på anden udgave af "Programming Perl", "Learning Perl" og "Learning Perl on Win32 Systems". Tom Christiansen står også for www.perl.com og især for Perls online dokumentation, opfinder og med-vicevært for Perl FAQ, foruden formand for The Perl Journal. Dansk-amerikaneren Rasmus Lerdorf kommer også til Nordu 2001. Rasmus Lerdorf opfandt PHP, og drager nu land og rige rundt for at undervise og tale om sin opfindelse.

Nordu 2001 foregår denne gang i Stockholm fra 12.-16. oktober. Konferencen arrangeres af EurOpen.se (Svensk Unix Bruger Gruppe), DKUUG, SSLUG, NUUG (Norsk Unix Bruger Gruppe) og FUUG (Finsk Bruger Gruppe). Læs mere på www.nordu.org.

Bliv skribent for DKUUG-Nyt

DKUUG-Nyt er en skønsm blanding af det seneste nye indenfor den tekniske verden, småhistorier fra Internettet og programmerings- og sikkerhedsartikler. Men vi på redaktionen føler, at det kan gøres bedre. Det tekniske niveau kan blive endnu højere. Artiklerne kan blive endnu bedre. Den tekniske spændvidde kan bredes endnu mere ud.

Derfor søger vi skribenter til bladet, som løbende kan skrive artikler om alt hvad der rør sig indenfor den tekniske verden, programmeringssprog, standardisering, Internettet, Unix, Open Source, Linux, FreeBSD, PHP, E-handel, interessante konferencer eller nye produkter og også IT-politiske emner – ja, der er næsten ingen grænser. Vi er parate til at høre på forslag til hvordan vi kan gøre bladet bedre, og hvad du gerne vil bidrage med. Vi tilbyder et fast beløb for hver artikel afhængig af længde.

Så hvis du går med en journalist i maven, og gerne vil se dine ord eller tanker på tryk, så kontakt redaktøren, Lotte Kristiansen (lk@dkuug.dk) og hør nærmere.

Dilbert

UNIX og Internet på museum

Af Keld Simonsen

Så skete det: DKUUGs rødder er nu så gamle at de er kommet på museum. Det er en PDP-11/45 minidatamat, som nu er afleveret til museet, og dette var den første maskine, der kørte UNIX i Danmark, og samtidigt den første der kørte Arpanet e-post og Usenet News i Danmark.

Arpanettet var det der senere blev til vore dages Internet, og de besøgende på Danmarks videnskabshistoriske museum, Stenomuseet i Århus (<http://www.stenomuseet.dk>) kommer måske i den nærmeste fremtid til at kunne se maskinen, der kørte det første Internet.

De tekniske detaljer

Maskinen er en PDP-11/45 fra Digital Equipment Cooperation (DEC) fra USA. Den er købt af Datalogisk Institut, Københavns Universitet (DIKU) i slutningen af 1970-erne, sammen med en anden PDP-11/45, til forskning og videregående undervisning på DIKU. Almindelig undervisning foregik på regionale edb-centre på mainframes, mens blandt andet al undervisning om operativsystemer kørte på PDP-11-erne mest under professor Per Brinch Hansens Solo-operativsystem - et enkelt-bruger styresystem skrevet i Pascal.

De to PDP-11-er var hver bestykket med 256 kbyte kernelager, en 2,5 Mb kassettedisk, en 800 DPI båndstation, og de havde kommunikationenheder såsom en 16-ports multiplekser DH-11 til serielle 9600 bps terminaler, og en synkron kommunikationenhed DP-11 til synkron 9600 bps. De 2 PDP-11-ere delte adgang til den „store“ fastpladedisk på 40 Mb, én ad gangen.

PDP-11 var en af de mest populære minidatamater omkring 1980. Det var en 16-bits maskine, og de har hver især kostet cirka 1 million kroner i indkøb.

Første Unix maskine i drift i Danmark

Maskinen er den første maskine i Danmark, der har kørt UNIX i drift. UNIX er senere blevet standardiseret af ISO og IEEE under navnet POSIX, og er grundlaget for det populære Linux operativsystem. Det var denne artikels forfatter, der var studerende på DIKU (Datalogisk Institut Københavns Universitet), som med besvær fik bestilt UNIX hjem i 1979 fra Western Electric, USA, og efter at have rodet med det selv, blev det sat i almindelig drift for lærere og videregående studerende den 8. april 1980. Systemet var i første omgang uden support fra DIKUs edb-medarbejdere, og blev administreret af en gruppe af brugere kaldet DIKUNIX.

En kandidatstipendiat, Jesper Dybdahl, kørte samtidigt UNIX på en VAX på Institut for Datateknik, DTH (senere DTU) for sine studier.

Senere fik DIKU oprettet en edb-afdeling til at varetage driften af UNIX med mere, og UNIX-systemet er i lige linie blevet opgraderet til andre maskiner. Det er i dag (2000) stadigvæk hovedanlægget for lærere og videregående studerende på DIKU. Mange af de første brugerkonti eksisterer stadig, og der er stor prestige i at have det laveste brugernummer.

Maskinen kørte først UNIX Version 6 (v6) fra Western Electric (en del af AT&T - American Telephone & Telegraph). Ret hurtigt gik man over til at køre V7 i en version fra Edinburgh Universitet, Skotland. Der var allerede dengang en livlig udveksling af programmel via 1/2 tomme 800 DPI magnetbånd, der kunne indeholde cirka 45 Mb data. Den særlige universitetslicens kostede 750 USD, og dækkede så mange maskiner på Københavns Universitet som man ville have. Systemet kom med fuld kildetekst, og de fleste tekst-baserede UNIX-kommandoer som vi kender i dag var også med dengang.

Ti på samme tid

Maskinen kunne klare ca 10 samtidige brugere, der editerede, kørte C oversættelser, eller skrev rapporter med troff, kørte deres egne programmer, eller måske spillede computerspil (tekst-baserede). De kørte på maskinen via serielt opkoblede 9600 bps tegnbaserede terminaler. Man kunne lave en rettelse på UNIX-kernen og genoversætte de relevante dele (via 'make') til en færdig systemkerne på cirka et minut.

I de første mange måneder, og ved opstart fra backup, måtte man indkode cirka 20 opstarts-instruktioner a 16 bit direkte via vippepindene på konsollen, den kunne så indlæse en blok der havde et 512 byte sekundært opstartsprogram, og så kunne man opstarte systemet, fra kassettedisken, den store disk, eller magnetbånd.

Første maskine på UNIX-nettet, det senere Internet

Maskinen er også den første maskine i Danmark på UNIX-nettet via UUCP-protokollen. Det var et verdensomspændende net mellem UNIX-maskiner, efter store-and-forward princippet: et brev eller en fil blev sendt igennem en lang række maskiner for til sidst at havne hos modtageren. Keld Simonsen fik sat det i luften på maskinen 2. januar 1983, som nummer to hovedknodepunkt i Europa (efter den europæiske indgang til USA, mcvox fra Amsterdam).

Kommunikationen skete først med et 300 bps modem, der senere i 1983 blev opgraderet til et 1200 bps modem. Man blev kaldt op fra Amsterdam, en gang i timen, og breve kunne typisk være fremme i løbet af nogle timer. Man benyttede standard Internet RFC 822 email og var godt forbundet til Arpanet, det senere Internet. I april 1983 fik jeg Usenet nyhedstjenesten op at køre på denne maskine som dansk knudepunkt. Både post- og nyhedstjenesten er de samme som kendes fra Internet i dag. En efterfølger for denne maskine blev den, der først kørte navneserver for det danske Internet-topdomæne „.dk“. Der kom hurtigt andre firmaer og institutter på nettet, blandt andet NCR, Regnecentralen, DAIMI fra Århus Universitet, og Indre By Terminalen, Københavns Universitet kan nævnes fra den første tid. Internet har altså været fuldt kommercielt lige fra starten i Danmark. Dette net, kaldet DKnet, blev i første omgang administreret af DIKU, men instituttet fandt de økonomiske forpligtelser for store og overlod administrationen til DKUUG, som senere i 1996 solgte det til TeleDanmark.

Maskinen blev afløst på DIKU i begyndelsen af 1984 af en VAX-11/750, også fra firmaet Digital Equipment Cooperation. Denne maskine kostede cirka 1.275.000 kr.

Her ses en PDP-11, men dog ikke den originale arbejdshest, der hjalp danskerne med at komme på Internettet. (billede fra Internettet)

Fra lingvistikens verden til museum

Det er Otto Bertelsen fra IAAS lingvistik-afdeling, Københavns Universitet, som har foranlediget at maskinen nu er kommet på museum, efter den i mange år har passet laboratorieopgaver på hans institut. Maskinen repræsenterer således starten på to meget væsentlige epoker inden for informationsteknologi i Danmark, nemlig starten på brug af UNIX - som jo senere er eksploderet med brug af Linux; samt starten på Internet-epoken - begge dele ting som DKUUG har været en førende eksponent for i mange år.

Hanne Tegllhus står for at registrere museumsgenstande på Stenomuseet, og hun siger, at der ikke er aktuelle planer om at udstille maskinen, men det vil i givet fald være op til museumsleder Hans Buhl, som desværre ikke var til stede for en kommentar.

Katedralen og basaren

10. Open Source-software i en social sammenhæng

Det er så sandt som det er sagt: at de bedste hacks begynder som personlige løsninger til forfatterens dagligdags problemer og spredt sig, fordi det viser sig, at problemerne er typiske for en stor klasse af brugere. Det fører os tilbage til emnet for regel 1 måske skrevet mere anvendeligt:

18. For at løse et interessant problem skal du starte med at finde et problem, der interesserer dig.

af Eric S. Raymond
esr@thyrus.com

Dansk oversættelse

Ole Michaelsen
omic@fys.ku.dk

Jesper Laisen
post@laisen.dk

Sådan var det for Carl Harris og det fædrende Popclient, og sådan var det med mig og Fetchmail. Men det har været kendt i lang tid. Det interessante, som historierne om Linux og Fetchmail synes at kræve at vi fokuserer på, er det næste stadie — udviklingen af software i store og aktive miljøer af brugere og medudviklere.

I 'The Mythical Man-Month' bemærkede Fred Brooks, at programmørers tid ikke er ombyttelig; når der bliver tilført udviklere til et forsinket software-projekt, bliver det mere forsinket. Han mener, at kompleksiteten og omkostningerne ved et projekt vokser med kvadratet på antallet af udviklere, men at det udførte arbejde kun vokser lineært. Denne påstand er siden blevet kaldt for 'Brooks lov' og anses i vide kredse for at være en selvindlysende sandhed. Men hvis Brooks lov var hele sandheden, ville Linux have været en umulighed.

Gerald Weinbergs klassiske 'The Psychology Of Computer Programming' giver set i bagklogskabens lys en væsentlig korrektion af Brooks. I hans diskussion af 'jegløs programmering' bemærker Weinberg, at i forretninger, hvor programmører ikke er territoriale med hensyn til deres kode, og hvor de opfordrer andre til at lede efter fejl og potentielle forbedringer i den, sker fremskridt dramatisk hurtigere end ellers.

Weinbergs valg af terminologi har måske forhindret hans analyse i at få den accept, som den fortjente — man må smile af ideen om Internet-hackere som 'jegløse'. Men jeg mener hans argument virker mere tiltalende end nogen sinde.

Unix' historie burde have forberedt os på, hvad vi er ved at lære af Linux (og hvad jeg har bekræftet eksperimentelt i mindre målestok ved bevidst at kopiere Linus' metoder [EGCS]). Det vil

sige, at selv om kodning basalt set er en ensom opgave, så kommer de virkelig store hacks ved at anvende opmærksomheden og hjernekraften fra hele samfund. Udvikleren, som kun bruger sin egen hjerne i et lukket projekt, vil falde bagud i forhold til udvikleren, som ved, hvordan han skaber en åben, evolutionær kontekst, hvor fejlfinding og forbedringer udføres af hundreder af mennesker.

Men den traditionelle Unix-verden var af mange årsager forhindret i at anvende denne fremgangsmåde optimalt. En årsag var lovmæssige begrænsninger som følge af licenser, forretningshemmeligheder og kommercielle interesser. En anden (i bagklogskabens lys) var, at Internet ikke var særlig godt endnu.

Før Internet blev billigt, var der geografisk tætte miljøer, hvor kulturen opfordrede til Weinbergs 'jegløse' programmering, og en udvikler kunne let tiltrække masser af dygtige kibitzer og medudviklere. Bell Labs, MIT AI Lab, UC Berkely — alle blev hjemsted for innovatorer, der er legendariske og stadigt potente.

Linux var det første projekt, som var et bevidst og succesfuldt forsøg på at bruge hele verdenen som talentmængde. Jeg tror ikke, det er et tilfælde, at Linux' drægtighedsperiode faldt sammen med fødslen af World Wide Web, og at Linux overstod sin barndom i den samme periode i 1993-94, hvor ISP-industrien tog fart og eksplosionen i den almene interesse i Internet. Linus var den første, som lærte at spille efter de nye regler, som det vidt udbredte Internet muliggjorde.

Selv om billigt Internet var en nødvendig betingelse for at Linux-modellen kunne udvikles, tror jeg ikke, at det alene i sig selv var en tilstrækkelig betingelse. En anden væsentlig faktor var udviklingen af en lederstil og af samarbejds måder, som tillod udviklere at tiltrække medudviklere og få maksimalt udbytte af mediet.

Men hvad er den lederstil, og hvordan er disse samarbejds måder? De kan ikke være baserede på magtforhold — og selv om de kunne, ville ledelse ved tvang ikke producere de resultater, som vi ser. Weinberg citerer med stor effekt fra den russiske 1900-tals anarkist Pyotr Alexeyvich Kropotkins selvbiografi 'Memoirs of a Revolutionist' om det emne: 'Efter at være vokset op i en familie med livegne begyndte jeg et aktivt liv med, som alle andre unge mænd i min tid, en stor portion tiltro til nødvendighede-

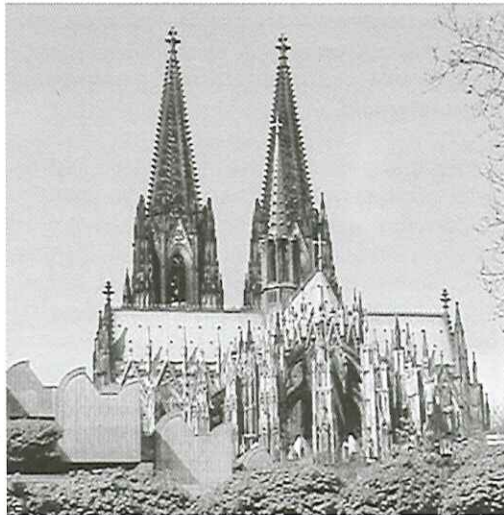
den af befaling, ordre, udkældning, straf og lignende. Men da jeg på et tidligt tidspunkt skulle lede seriøse virksomheder og gøre forretning med (frie) mennesker, og hvor enhver fejl med det samme ville have alvorlige konsekvenser, begyndte jeg at værdsætte forskellen mellem at handle efter principper som befaling og disciplin og at handle efter princippet om almindelig forståelse. De første virker fortrinligt i en militærparade, men er intet værd i det virkelige liv, og målet kan kun nås gennem en stor indsats fra mange konvergerende viljer'.

Denne 'store indsats af mange konvergerende viljer' er præcis, hvad et projekt som Linux kræver — og 'princippet om befaling' er praktisk umulig at anvende blandt frivillige i det anarkistiske paradis, som vi kalder Internet. For at fungere og konkurrere effektivt må hackere, som vil lede samarbejdende projekter, lære at rekruttere og motivere de nødvendige og effektive interesse miljøer på en måde, der svagt antydes i Kropotkins 'princip om forståelse'. De må lære at følge Linus' lov. [SP]

Tidligere henviste jeg til 'delfi-effekten' som en mulig forklaring af Linus' lov. Men bedre analogier til adaptive systemer indenfor biologi og økonomi trænger sig uimodståeligt på. Linux-verdenen opfører sig på mange måder som det frie marked eller et økosystem, en samling selvstændige agenter, som forsøger at maksimere nytte, en proces, der medfører selvkorrigerende og spontan orden med mere fuldendelse og effektivitet, end en hvilken som helst grad af central planlægning ville have opnået. Det er altså her, man skal søge efter 'princippet om forståelse'.

„Nyttefunktionen“, som Linux-hackere maksimerer, er ikke klassisk økonomisk, men det er den u håndgribelige tilfredsstillelse af ego og anseelse blandt andre hackere (man kunne kalde deres motivation 'uegennyttig', men det ville være at ignorere det faktum, at uegennyttighed er en form for tilfredsstillelse af ego for den uegennyttige). Frivillige kulturer, der fungerer på denne måde, er faktisk ikke ualmindelige; en anden kultur, hvor jeg har været med, er science fiction, som i modsætning til hacker-kulturen, udtrykkeligt anerkender 'egoboo' (forøgelse af ens anerkendelse blandt andre fans) som drivkraft for frivillig aktivitet.

Linus har vist en fin fornemmelse for Kropotkins 'princip om fælles forståelse' ved succesfuldt at placere sig som vogter for et projekt, hvor udviklingen for det meste udføres af andre, og ved at støtte interessen for projektet indtil den blev selvunderstøttende. Denne halvøkonomiske anskuelse af Linux-verdenen viser os, hvordan denne forståelse anvendes i praksis.

Vi kan se Linus' metode som en måde at skabe et marked for egoboo — at knytte enkelte hackeres selvskhed så tæt sammen som muligt omkring et vanskeligt formål, der kun kan nås ved vedholdende samarbejde. Med Fetchmail-projektet har jeg vist (omend i mindre målestok), at hans metode kan kopieres med gode resultater. Måske har jeg gjort det en smule mere bevidst og systematisk, end han gjorde.

Mange mennesker (især dem, som politisk er mistroiske over for det frie marked) ville forvente, at en kultur med selvstyrende egoister ville være fragmenteret, territorial, præget af splid, hemmelighedsfuld og fjendtlig. Men denne forventning er klart modbevist af (bare for at give et eksempel) den slående varians, kvalitet og dybde af Linux' dokumentation. Alle ved, at programmører hader at dokumentere; hvordan kan det så være, at Linux-hackere genererer så meget af det? Åbenbart er Linux' frie marked for egoboo bedre til at producere dydig adfærd, der er styret af andre end de kommercielle software-producenters massivt finansierede dokumentationsforretning.

Både Fetchmail- og Linuxkerne-projektet viser, at ved at belønne mange andre hackeres ego ordentligt, kan en stærk udvikler/koordinator bruge Internet til at opnå fordelene ved at have mange udviklere uden at projektet kolliderer i kaotisk rod. Så til Brooks' lov har jeg følgende modforslag:

19: Under forudsætning af at udviklingskoordinatoren har et medium, som er mindst så godt som Internet, og forstår at lede uden tvang, er mange hoveder uundgåeligt bedre end et.

Jeg tror, at open source i fremtiden i stigende grad vil tilhøre folk, som ved, hvordan man spiller Linus' spil, folk, som forlader katedralen og lader sig indrulle i basaren. Det betyder ikke, at individuelle visioner og åndrigheid ikke vil have nogen betydning; jeg tror snarere, det mest banebrydende open source-software vil komme fra folk, som starter med en individuel vision og åndrigheid og så forstærker det ved at opbygning af frivillige interessefællesskaber.

Og i fremtiden måske ikke kun open source-software. Ingen udvikler af lukket kildekode vil kunne måle sig med den talentmasse, som Linux-miljøet retter mod et problem. Meget få vil have råd til at ansætte bare mere end de to hundrede (1999: 600. 2000: 800), som har bidraget til Fetchmail!

Måske vil open source-kulturen til sidst triumfere ikke på grund af, at samarbejde er moralsk korrekt, eller at 'hamstring' af software er moralsk forkert (under forudsætning af, at du mener det sidste, hvilket hverken Linus eller jeg gør), men simpelthen fordi en verden med lukket kildekode ikke kan vinde et evolutionært oprustningskapløb mod open source-miljøer, som kan sætte store mængder af kvalificeret tid ind på at løse et problem.

Noter:

[EGCS] Vi kender nu et projekt, som på mange måder kan give os en bedre test af basarpræmissen end Fetchmail; EGCS, det Eksperimentelle GNU Oversættersystem.

Dette projekt blev lanceret i midten af august 1997 som et bevidst forsøg at anvende ideerne fra de tidlige offentlige versioner af 'Katedralen og basaren'. Stifterne af projektet mente, at udviklingen af GCC, GNUs C-oversætter, var stagneret. I de efterfølgende tyve måneder fortsatte GCC og EGCS som parallelle projekter — begge trak på den samme gruppe af udviklere på Internet, begge startede med den samme GCC kodebasis, begge brugte stort set de samme Unix-værktøjer og udviklingsmiljøer. Projekterne adskilte sig kun derved, at EGCS bevidst prøvede at anvende basar-taktikkerne, jeg tidligere havde beskrevet, mens GCC beholdte en mere katedral-lignende organisation med en lukket udviklergruppe og sjældne frigivelser.

Det var omtrent så tæt på et kontrolleret eksperiment, som man kunne håbe på, og resultaterne var dramatiske. I løbet af få måneder var EGCS kommet væsentligt foran med hensyn til faciliteter; bedre optimering, bedre understøttelse af FORTRAN og C++. Mange mennesker synes, at EGCS' udviklingsudgave var mere pålidelig end den seneste stabile version af GCC,

og store Linux-distributioner begyndte at skifte til EGCS.

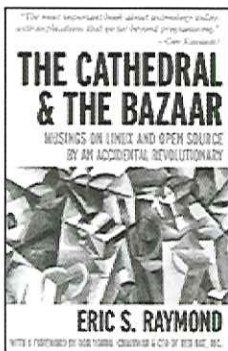
I april 1999 opløste Free Software Foundation (den officielle sponsor for GCC) den originale GCC-udviklingsgruppe og overrakte officielt kontrollen med projektet til EGCS-styringsgruppen.

[SP] Selvfølgelig rejser Kropotkins kritik og Linus' lov nogle bredere spørgsmål om den social organisations cybernetik. Et andet folkeligt teorem om softwareudvikling antyder en af dem; Conways lov — der normalt lyder 'Hvis du har fire grupper, der hver arbejder på en oversætter, vil du få en oversætter med fire gennemløb'. Den originale fremstilling var mere generel: 'Organisationer, som designer systemer, er begrænsede til at lave designs, der er kopier af kommunikationsstrukturen i disse organisationer'. Vi kan udtrykke det mere koncist som: 'Midlerne afgør resultaterne' eller endda 'Proces bliver til produkt'.

Det er derfor værd at bemærke, at organisationsform og funktion i open source-miljøet matcher på mange niveauer. Netværket er alt og over alt: ikke bare Internet, men menneskene, der udfører arbejdet, skaber et distribueret, løst forbundet netværk af ligemænd, som bidrager med en mangfoldighed af redundans, og som opløses uden problemer. I begge netværk er hver enkelt enhed kun vigtig i det omfang, at andre enheder vil samarbejde med den.

Gennemgang blandt ligemænd er essentiel for miljøets forbavsende produktivitet. Kropotkins pointe om magtforhold er videreudviklet i SNAFU-princippet: 'Ægte kommunikation er kun mulig mellem ligemænd, fordi underordnede mere konsekvent bliver belønnet for at fortælle deres overordnede behagelige løgne end for at fortælle sandheden'. Kreativt teamwork er fuldstændigt afhængigt af ægte kommunikation og er således alvorligt hæmmet af tilstedeværelsen af magtforhold. Open source-miljøet, der effektivt er fri for sådanne magtforhold, lærer os på den anden side, hvor forfærdelig meget de koster i fejl, nedsat produktivitet og mistede muligheder.

Desuden forudsiger SNAFU-princippet en progressiv adskillelse i autoritative organisationer mellem beslutningstagere og virkeligheden efterhånden som flere og flere input til dem, der beslutter, har tendens til at blive behagelige løgne. Det er let at se hvordan, dette foregår på indeni for konventionel udvikling af software; der er stærke tilskyndelser for de underordnede til at skjule, ignorere og minimere problemerne. Når denne proces bliver produkt, er software en katastrofe.

This journal re-publication of "The Cathedral and the Bazaar" has been authorized by Eric S. Raymond and O'Reilly & Associates. The paper and its sequels are collected in the book "The Cathedral and the Bazaar"; (ISBN 1-56592-724-9) published by O'Reilly & Associates in October 1999. If you enjoy what you read here, please buy a copy and give it to whoever you think most needs to read it.

UNI•C med på Open Source- vognen

Det er ikke den mest revolutionære nyhed. Men det er ikke desto mindre et skridt i den rigtige retning, at UNI•C nu tilbyder sikkerhedsløsningen „Open Source Firewall“.

UNI•C lancerer nu en firewall, der er helt baseret på Open Source-moduler. Baggrunden er den øgede sikkerhed, der er i anvendelsen af Open Source med fri adgang til kildekode, i forhold til sikkerheden i de lukkede systemer, hvor kvalitetskontrollen i højere grad er et spørgsmål om tillid til leverandøren, hedder det i en pressemeddelelse fra UNI•C.

Ikke i tro OS-ånd

Flemming Jacobsen fra DKUUG giver UNI•C ret i, at den kun er Open Source-baseret og ikke er Open Source i den rene, pure mening af ordet. Det er kun komponenterne som er Open Source, og firewall'en er altså til salg. Den lægges altså ikke i tro Open Source ånd ud til almindelig og åben brug for alle brugere. Men Flemming Jacobsen hilser initiativet velkomment og glæder sig over, at et firma nu direkte går ud og reklamerer med, at de udvikler efter Open Source filosofien. Og glæden er ikke mindre over, at firewall'en er bygget på en Unix box (OpenBSD).

OpenBSD er hjertet

Firewall'en sælges i en driftsløsning, hvor UNI•C etablerer hardware-plattformen og herefter driver sikkerhedsløsningen. På denne måde tilbydes en virkelig konkurrencedygtig, stabil og licensfri firewall, der bygger på det såkaldte „OpenBSD“-system. Firewall'en vil blive administreret og overvåget af UNI•Cs Sikkerhedsafdeling. „Open Source Firewall“ har sit fundament i „OpenBSD“-systemet, der løbende gennemgår en sikkerhedstjek for hele tiden at sikre kvalitetsudvikling. Der sørges for kontinuerlige tilpasninger til og forbedringer af programmet. „OpenBSD“ giver den bedste og mest stabile TCP/IP implementering.

Standardkonfiguration

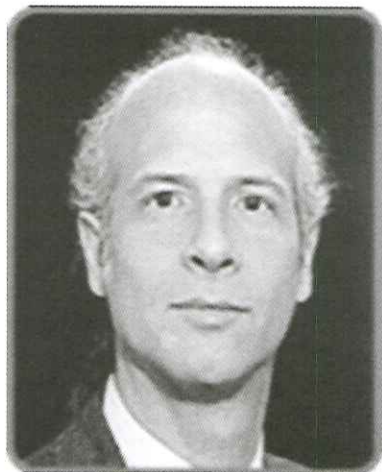
UNI•C tilbyder „Open Source Firewall“-løsningen med en konfiguration, som er proxy-baseret eller med transparent router/proxy. Standardkonfigurationen er en IPFilter-baseret løsning med to netkort. To services er til rådighed henholdsvis en Web-proxy og en SMTP-forwarder. På denne måde tilbydes en „Stateful Inspection-Firewall“ med logning, filter, e-mail-proxy samt fri adgang „inde fra firewall'en og ud“.

For mere information om UNI•Cs Open Source firewall:

<http://www.sikkerhed.uni-c.dk/produkter/opensource/.../index.cgi?/produkter/opensource/index.htm>

Af Lotte Kristiansen

Musings

by Rik Farrow

DKUUG har fået lov til at bringe nogle af sikkerhedseksperter Rik Farrow's artikler fra det amerikanske magasin ;login:

I am going to try something different for this column. I am going to pretend to be a journalist. I have no training in journalism per se, although I was given a two day class in writing for magazines by UNIX World. For this performance, I will actually interview someone.

The person I have chosen to interview is Richard Diemer. Mr. Diemer is a tool and die tradesman who has worked for General Motors for 24 years. It was actually my wife who brought him to my attention, after he had shared some of his insights about working in a modern manufacturing plant and how that had affected his life.

The person I have chosen to interview is Richard Diemer. Mr. Diemer is a tool and die tradesman who has worked for General Motors for 24 years. It was actually my wife who brought him to my attention, after he had shared some of his insights about working in a modern manufacturing plant and how that had affected his life.

Diemer works the swing shift, mid-afternoon to evening for those of you who have never experienced factory life (I have). His specialty, tool and die maker, was critical to the manufacturing of automobiles. Those graceful fenders, side panels, and hoods get stamped out of pieces of steel when the tool and die are precisely matched. While the design of the fenders and other parts are left to the designers and the engineers, tradesman like Diemer actually kept them working. A new (or worn) die might need a bit of tweaking, just a few millimeters shaved off, and the same few millimeters added to the tool so that the fender comes out perfectly.

Today, Diemer watches the process from behind a window. The tools and dies are computer-designed, and he is rarely allowed to touch them. In the causes of efficiency, the smallest possible piece of steel is used for each part, instead of a slightly larger piece that might need some trimming afterwards. If Diemer notices that the tool and die are not producing a complete fender (the steel extending to all the edges), he would have taken the stamping press offline while he and fellow tradesman remachined the tool and die so that it works correctly. But now he gets in trouble for stopping the process, or even getting on the other side of the glass, up close to the computer driven machinery.

Diemer has six years until he can retire. His job satisfaction is at an all time low. When the machines need maintenance, it is scheduled for breaks and lunchtime, cutting him off from camaraderie with his fellow workers. Once a master of his trade, he is reduced to tending the machines, and his suggestions, based upon over two decades of experience, mostly ignored.

Sysadmin

You might wonder what this has to do with you. Programmers and system administrators, especially experienced ones, are at the top of the heap, able to demand great salaries, and jump between jobs with the greatest of ease. Just like Diemer, who was also at the peak of his experience, until he was marginalized. If it weren't for the union, GM would have fired him, err, downsized him, long ago.

Max Southall, the MIS Director of Kelme USA Inc., wrote a thoughtful letter that appears in this edition in the letters to editors section. Here is a snippet of what he wrote to me:

Pretty well the only practical solution I've actually seen implemented by those who've tried to stick by Windows is the hiring of additional and progressively cheaper bodies to try to keep it all going somehow. And concomitantly, the laying off of the fewer more expensive bodies, because, as they say, it doesn't matter how smart you are under the MS scenario, because it takes just as long to reboot yet again. [snip] In any case, costs keep rising and the level of service sinking.

I just can't stand the thought of system administration being reduced to carrying a CD fanny pack from user machine to machine, forever. And that's what's happened to some of my formerly Unix colleagues. :

I am not simply writing another diatribe about Microsoft. Today, sysadmins carry critical information in their heads about the working of the systems and networks. Their experience is great, their tools Perl and shell scripts. Like Diemer, great and talented craftspersons, or they would not be able to do their job.

Yet the old way of fixing each problem as if it were unique is doomed. There are not enough talented people to support a world of computers and networks, regardless of whether they are running some version of Windows or UNIX. The age of fighting fires by creating one-off solutions is passing, and so might the high times for sysadmins. We need solutions for managing large number of systems, adding users, installing software and patches, changing configuration, and those tools must be used everywhere.

USENIX and LISA conferences include solutions to these problems in the papers track.

But so far, none of these solutions has either worked well enough or universally enough to be widely accepted. The Open Source movement has the potential for creating these solutions that will make the future of system administration one of creativity and pleasure, not one of rebooting systems and a fanny pack of CDs.

There will still be a place for shell scripts and Perl. No one system will fit all sizes, and there will be interesting and well paying work for everyone who is capable. But not if we remain stuck, thinking that the world of the tool and die tradesman will be with us forever. Just ask Richard Diemer.

Perhaps the tools that will save us already exist. A single tool that could securely and reliably distribute files and adjust configurations could do the trick. In the early nineties, I thought that perhaps Tivoli had the solution, but it was dreadfully slow, proprietary, and now is also terribly expensive to boot. I have seen several tools, written up in USENIX and LISA proceedings, that seem to come very close. They needed polishing to make them usable by anyone and portable to anything that runs an IP stack.

I am not the person who will chose and promote such a tool. I humbly suggest this as a path that should be taken, as it behooves us not to make ourselves obsolete, replaced by inferior technology, as in Southall's comments. What he wrote about is real. I had already interviewed Diemer before I received Southall's email. I have seen the same things coming to pass, and worry about the future of my friends, even the future of civilization.

I believe that there are broader issues here than just system administration. I mean more than just Visual Basic versus real programming. Are we going to design our own future, or just let it happen to us? If we do that, it will be designed to maximize profits, not to the advantage of everyone.

Management

Okay, I am now stepping off my soapbox. I got a book to review about management techniques that I'd like to share with you. In the world we currently inhabit, one of the ways that you make more money as you grow older is to slip into management positions. This is largely a function of human resources, the group that keeps charts describing exactly how much salary each named position may be granted, regardless of reality or market forces.

Management is never easy. We certainly weren't taught good techniques in school, and some of us chose to work with computers instead of people because it was easier. So when I started re-reading this book, and listening to the tape while I drove to the airport, I realized that this is the book that could help many people in their dealings with subordinates.

The book is by Adele Faber and Elaine Mazlish. You might not recognize the authors, as they won't appear in the Business Week top sellers' list. The big focus of the book is learning how to listen, and then basing your responses on what you have heard. Listening in itself is a lost art. Most often, people will be planning a comeback rather than really hearing what the other person has to say.

The book is entitled "How to Talk So Kids Will Listen and Listen So Kids Will Talk". No kidding. I used this book when learning how to be a parent. I have two grown step children, and when I compare my relationships to my adult children to those of other parents, I know that I have been successful. The other parents wondered at my success, but would not take the time to learn some simple techniques.

One of the techniques involves acknowledging feelings. It is as simple as this. One of your workers comes to you and he is obviously angry. Instead explaining to him why you can't do anything about his problem, you say "You're angry." By acknowledging the anger you get it out into the open, you permit the person his feelings, rather than denying them. As the anger subsides, you can begin to talk about possible solutions. When solutions are really impossible, the book has answers for that as well.

Of course, everything in this book is geared toward children. But we learned our own personal relationship skills when we were children, and our parents were using the same techniques that were handed down to them by farmers and herders from thousands of years

ago. Primitive techniques, in other words. We have not been proactive about social skills anymore than we have taken an active interest in shaping our own future. [Special note: Actually, I have discovered that the Scandinavian peoples in general do a MUCH better job of child raising than do the Americans. RF]

Communication is another of the problems that Diemer has. His bosses proclaim that they listen to what the line workers have to say, but in reality they don't listen. I had hoped that the reorganizations of nineties were about streamlining management so that the head of a corporation would be closer to those actually doing the work. Boy, was I naive. Reorganization turned out to be lip service (are you listening, George W Bush?), not a way of improving communication, but rather one of increasing profits (and the value of stock options as well).

There is a cultural tendency for older people to ignore the ideas of younger ones. They are so inexperienced. And the younger ones also want to ignore the sage advice of older folk because they are so rigid in their ways. Or perhaps just afraid of being supplanted, just as they may have supplanted those who came before them. Communication, working as a real team, can make things better.

You can buy the Faber and Mazlish book from Amazon. Note that Amazon carries books that BarnesandNoble.com claims are out of print (for reasons that can only be censorship). My wife ordered a controversial book from Barnes and Noble, and we first got an email saying that they would have to search for the book. Later, we got an email saying it was out of print. Amazon delivered a new copy of this "out of print" book in less than a week.

On a final note, I finally installed VMWare. Several people had written to me about how much they like having it, so I spent the time installing it again. This also involved loading an updated X server, and I am still having problems matching my display and video card, with the side-effect of having color map problems. [Version 2 of VMware works a lot better. RF] Still, it is certainly weird to have NT running on a system running Linux. I can scan it, attack it from the network, and I don't have to have two PCs wasting energy, just so I can run both Linux and NT.

And lots of people have written to me about StarOffice as well. Rather nice that Sun bought it, and I hope they make it better and less feature ridden than its competitor.

Nyt om standardisering

De seneste måneder er der arbejdet med forskellige projekter indenfor standardisering. Revisionen af POSIX standarden og åbne for SGML-specifikationer, er blandt andet en del af resultaterne.

POSIX

Revisionen af POSIX standarden er nu ved at være færdig, og er ude til afstemning. Man har taget de to store posix-standarder, kernen samt skallen og nytteprogrammer, og slået det sammen i en stor standard. Det bygger på The Open Groups Single UNIX Specification, og det indeholder også den nye C99 standard. Vi har lavet lidt rettelser og fundet en del fejl, på det seneste møde i maj behandlede vi 1200 forskellige forslag til rettelser. Der kommer et møde i oktober, hvor der også er mange hundrede forslag. Jeg har også kommet med noget omkring internationalisering, så må vi se hvad der sker. Se det seneste udkast på <http://www.dkuug.dk/jtc1/sc22/open/n3161/>

i18n

På ISOs internationaliseringsgruppemøde i maj diskuteredes en del ting, på en rimelig konstruktiv måde. Omkring revisionen det kulturelle register fik vi en konstruktiv snak hvor vi blandt andet vedtog at ville åbne for SGML-specifikationer også, og at lave en rådgivende gruppe. For en gangs skyld var stemningen meget positiv fra alles sider, inklusive amerikanerne (Unicode) og japanerne. Den nye locale og charmapsspecifikation blev bestemt til at blive udsendt til den sidste afstemning, DTR 14652. Det

er en lang vej, som nu er ved at være til ende, og det har været hårdt at få det igennem. Amerikanerne og japanerne er stadig ikke glade for den, men det skulle være rimeligt sikkert at få denne specifikation igennem nu. Omkring internationaliserings-API-en ISO 15435 vedtog man at lave den om til at være skrevet kun i C. Man havde ellers tidligere bestemt, at den skulle skrives på en sproguafhængig måde, med bindinger til C og C++ sprogene. Ændringen blev gjort fordi man fandt, at der vil være en langt større chance for at det ville blive brugt. Min idé er nu at skrive den til at være meget overens med glibc's funktioner. De er skrevet til at kunne behandle den nye ISO specifikation for locales beskrevet ovenfor, og på en måde så de kan bruges i tråde (threads) - dette er just nogen af de grundlæggende designprincipper i API-standard. På styringsmødet i SC22 i september var der stor diskussion omkring API-standard, som havde overskredet tidsfristen på 3 år. Japanerne og USA ville stoppe den der, selvom det er almindeligt at man forlænger det med et år. Det blev den også, men først efter heftig diskussion. SC22 besluttede også at stoppe arbejdet omkring standardiseringen af Java, der

*Af Keld Simonsen
keld@dkuug.dk*

DKUUG-Nyter
medlemsbladet for
DKUUG, foreningen for
Åbne Systemer og
Internet

Udgiver:

DKUUG
Fruebjergvej 3,
2100 København Ø.
Tlf: 39 17 99 44
Fax: 39 20 89 48
email: sek@dkuug.dk
Sekretariatet er åbent:
Mandag-fredag
kl. 9.00-17.00

Direktør:

Bo Folkmann

Redaktion:

Lotte Kristiansen
(ansvarshavende)
Gitte D'Arcy
Oskar Jensen

Hans Arne Niclassen

Jacob Bække

Peter Holm

Bjørn Johannesen

Tryk:

Palino Print

Annoncer:

Kontakt DKUUGs
sekretariat

Oplag:

1500 eksemplarer

Artikler m.v. i DKUUG-Nyt
er ikke nødvendigvis i
overensstemmelse med
redaktionens eller
DKUUGs bestyrelses
synspunkter. Eftertryk i
uddrag med
kildeangivelse er tilladt.

Deadline:

Deadline for næste
nummer nr. 129 er
mandag d. 27. november
2000

Medlem af Dansk
Fagpresse

DKUUG-Nyt
ISSN 1395-1440

Aktivitetskalender

November:

- 02. DKUUG Konference
- Kvinder og IT
- 02. SSLUG
- Hyggemøde på Pauliskolan i Malmö
The Linux Development Model
- 09. FLUG - Netværkssikkerhed
- 14. SSLUG - IPv6
- 16. SSLUG - Installfest på IMM/DTU
- 23. DKUUG's Generalforsamling
- 25. SSLUG
- Årsmøde (generalforsamling)
- 28.-29. DKUUG konference
- ASP - Application Service Provider
- 29. KLID
- Internationalisering indenfor Linux
- 30. SSLUG
- Linux på Københavns Hovedbibliotek

December:

- 05. KLID - Linux & Oracle
Vejle
- 06. KLID - Linux & Oracle
Ballerup
- 09. SSLUG - LinuxFrokost
- 09. FLUG - Java
- 18. DKUUG/SILD - Julehygge

Se www.dkuug.dk for nærmere oplysninger

Pers hjørne

Vil du se min nye mobiltelefon?

Det siges, at når japanske forretningsmænd mødes til en middag, så tager de som det første deres mobiltelefoner frem for at vise de andre, at de har markedets nyeste model. Den, der har den ældste model, er sorte-per. Det siges også, at salget af mobiltelefoner går ganske godt i Japan!

Igennem en måned var jeg i samme situation – jeg kunne vise andre min mobiltelefon, og det var nogenlunde det eneste, jeg kunne bruge den til!

Jeg havde nemlig besluttet mig for at købe en ny mobiltelefon, og belært af mine erfaringer tænkte jeg, at denne gang køber jeg ikke mobilen hos en radioforretning, der ved mere om radio og tv end mobiltelefoner. Nej denne gang, tænkte jeg, køber jeg den knag'ne hos en mobiltelefon-forretning – så får jeg da en professionel behandling.

Så jeg gik resolut ind i en Unitalk forretning og fremførte mit ønske: En telefon i den høje ende, der også kunne anvendes til PC tilslutning. Tjaa, sagde ekspedienten, det med datatrafik havde hun ikke helt check på, men ved hjælp af en kollega nåede de konklusionen, at de kunne de vist nok allesammen. Jeg var lettere bekymret på dette tidspunkt.

Jeg er ikke så længe om at beslutte mig, at ret hurtigt fandt jeg ud af, at det skulle være en af de nye Siemens modeller. Men ekspedienten gjorde opmærksom på, at den kun kunne kommunikere infrarødt med PC'en. Øv, for jeg havde ikke infrarød interface på min PC. Hvad jeg så kunne gøre – tjaa, det vidste hun ikke. Men (ved et uheld må jeg antage) fik hun slået op i en beskrivelse af telefonen, og vupti: der kunne faktisk købes et kabel til PC-forbindelsen.

Så en Siemens blev det – ja, det vil jo sige, at de havde ikke telefonen på lager i butikken, men skulle først bestille den (det var en telefon, der var blandt de 3 mest sælgende på det tidspunkt!). Nogle dage senere kunne jeg så hente telefonen.

Det var dog med skuffelse, at jeg satte mit SIM-kort over i den, for det virkede ikke. Efter et ring til min operatør viste det sig, at telefonen var SIM-låst. Unitalk beklagede naturligvis – men hvordan det kunne, ske når jeg nu udtrykkeligt havde forklaret, at jeg skulle bruge mit eksisterende SIM-kort, havde de ingen forklaring til.

Næste telefon – en uge senere – var en lige så stor skuffelse. Den kunne heller ikke bruge mit SIM-kort, og jeg kunne ikke se hvorfor. Denne gang gik jeg personligt i forretningen, forberedt

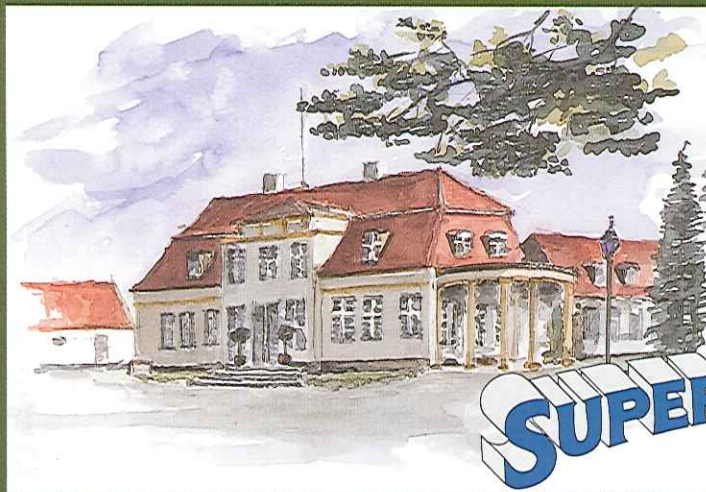
på, at hvis de ikke kunne få gang i den mobiltelefon, så ville jeg lade købet gå tilbage og finde et andet sted.

Nu kom man til den erkendelse i forretningen, at mit SIM-kort var for gammelt og skulle udskiftes. De nye Siemens-telefoner kunne nemlig ikke tage sådanne gamle SIM-kort. Hvorfor man ikke straks havde set problemet, fik jeg ingen forklaring på – på trods af, at jeg første gang i forretningen havde forklaret, at jeg havde et gammelt SIM-kort og forretningen åbenbart viste, at Siemens-telefoner havde det svært med sådanne.

Nå, men forretningen ringede til min udbyder og bad dem sende mig et nyt SIM-kort. Nu skulle jeg jo huske at overføre telefonbogen fra mit gamle SIM-kort til mit nye SIM-kort, forklarede ekspedienten. Hvad hun lige glemte at sige i farten var, at min operatør i samme sekund hun havde ringet, hvad erklæret mit gamle SIM-kort for "dødt". Nu stod jeg ikke bare med en ubrugelig telefon, men to – idet det gamle SIM-kort heller ikke virkede i min gamle telefon!

To dage efter ankom det nye SIM-kort, og jeg kunne – langt om længe – tage min nye mobiltelefon i brug.

Nogle gange griner man af Anders And reklamerne på TV – nogle gange græder man fordi virkeligheden er lige så langt ude. Det det passer altså virkelig ikke, når de siger, at deres Anders And historier er bedre end vores !!

SuperUsers a/s · Sjælland

Karlebogaard · Karlebovej 91 · DK-3400 Hillerød

Tel.: +45 48 28 07 06

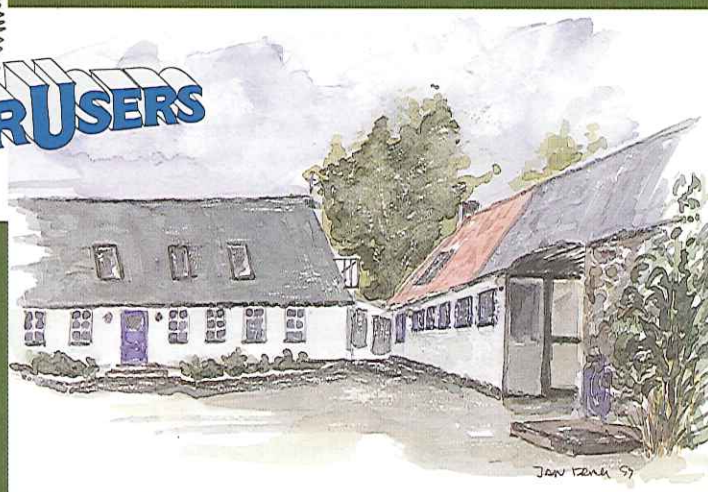
Fax: +45 48 28 07 05

Giro 458-2764

E-mail: super@superusers.dk

Hjemmeside: www.superusers.dk

SUPERUSERS

SuperUsers a/s · Jylland

Kampehøjgaard · Krajbjergvej 3, Vorre

DK-8541 Skødstrup

Tel.: +45 48 28 07 06

Fax: +45 87 49 07 05

SuperUsers a/s

SuperUsers a/s, en 100% dansk virksomhed med ca. 40 medarbejdere, har mange års erfaring inden for åbne netværk, operativsystemer og programmeringssprog:

- UNIX/LINUX, W2000/NT, NetWare
- Internet/Intranet baseret på TCP/IP
- C/C++ /Java/Perl/ActiveX/HTML/CGI
- ORACLE og andre åbne databaser

SuperUsers a/s er:

- *Sylvan Prometric Testcenter og tilbyder tests med tilhørende certificeringer.*
- *Said LINUX Accredited Center for Education (ACE)*
- *Microsoft Certified Technical Education Center (CTEC)*
- *Microsoft Office User Specialist (MOUS)*
- *Novell Authorized Education Center (NAEC).*

Her ses SuperUsers anno 2000.

Kurser

SuperUsers a/s afholder løbende ca. 125 forskellige kurser inden for internet, åbne netværk, operativsystemer og programmeringssprog.

Specialkurser:

Derudover tilbyder vi at afholde kurser tilpasset efter kundens individuelle ønsker. Ved at plukke dele af eksisterende kurser og sammensætte disse, kan næsten ethvert behov opfyldes.

Kursusforløb:

Vi hjælper gerne med at vurdere og sammensætte flere kurser, således at der opnås et sammenhængende forløb.

Konsulentytelser

SuperUsers a/s har konsulenter indenfor:

- Drift: Support og konfiguration
- Udvikling: Analyse, design, programmering og test

Faste opgaver:

Konsulenter til udførelse og styring af drift i større installationer.

Tilkald:

Et af specialerne er udrykning med sekunders varsel til hasteopgaver - ofte opgaver, hvor andre har givet op.

Telefonsupport:

Endelig tilbydes pakkedninger inden for "online support".

Bestil vor nye efterårskalender:

Brian Eberhardt, Direktør.

